

DILIGÈNCIA: Per fer constar que aquest Pla ha estat aprovat en el Ple del Consell Comarcal de l'Alt Penedès, en sessió d'11 de maig de 2023.

El secretari,
Xavier Rodado Honorato

CONSELL COMARCAL
ALT PENEDÈS

Alt Penedès Impuls Inclusió

Pla d'Acció Comunitària per la Inclusió Social 2022-2025

Document final 6.3.23

índex

PART I. BASES, PROPÒSIT I ELABORACIÓ EN UN MARC PARTICIPATIU.	4
I.1. Introducció. El Pla d'acció comunitària per la inclusió social de l'Alt Penedès: una eina bàsica en la creació de valor per les persones, el territori i el país	4
I.2. L'Alt Penedès: descripció bàsica de la comarca.	7
I.3 Motivació i funció d'un PLACI en el context de l'Alt Penedès	8
I.4 Bases i fonamentació	9
I.4.1 Bases dels Plans d'Acció Comunitària Inclusiva	9
I.4.2. Marc conceptual	10
I.4.3. Dimensions de l'acció comunitària per la inclusió social	12
I.4.4. Fonamentació jurídica i de planejament dels serveis socials.....	13
I.4.5. Reptes sociodemogràfics i tendències	14
I.4.6. Marc local i àmbits d'actuació prioritària	16
I.5. Finalitat, objectius generals i específics	21
I.6. Fases, metodologia participativa i calendari	23
I.6.1. Fases del PLACI.....	23
I.6.2. La participació com eina fonamental pel disseny del pla.....	24
I.6.3. Programa i calendari dels seminaris de participació en el disseny del pla	24
I.7. Ecosistema del PLACI Alt Penedès	25
PART II. FORMULACIÓ DEL PLACI ALT PENEDÈS 2022-2025. PROPÒSIT, ESTRATÈGIA, OBJECTIUS I ACCIONS EN RELACIÓ ALS ÀMBITS PRIORITARIS D'ACCIÓ COMUNITÀRIA PER LA INCLUSIÓ SOCIAL	26
II.1. Propòsit i dimensions d'aportació de valor del PLACI Alt Penedès	26
II.2. Valors i cultura ètica del Sistema d'Inclusió Comunitària	26
II.3. Diagnòstic i formulació estratègica en relació als àmbits prioritàris d'acció comunitària per la inclusió social	28
II.4. Objectius i accions en relació als àmbits prioritàris d'acció comunitària per la inclusió social.	29
PART III. PAUTES BÀSIQUES PEL SEGUIMENT, AVALUACIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PLACI	43
ANNEXOS.	44
Annex 1. Informació detallada sobre les sessions deliberatives de la fase participativa	44
Relació de persones participants.	44

Resum de les aportacions al Seminari 1 de 28 d'octubre del 2022.	46
B.1 Formulació del propòsit del PLACI Alt Penedès 2022-2025	46
B.2 Identificació de reptes i oportunitats i plantejament de propostes	46
B.3 Formulació estratègica en 5 àmbits prioritaris d'actuació.....	52
Resum de les aportacions al Seminari 2 de 18 de novembre del 2022.	53
Annex 2. Glossari de conceptes bàsics	58
Annex 3. Referències normatives, bibliogràfiques i metodològiques.	60
ANNEX 4. Fitxa per l'elaboració del Mapa de Recursos per la Inclusió Comunitària	63

Aquest pla ha estat elaborat amb el suport de consultoria i assistència tècnica d'Alter Civites S.L.

PART I. Bases, propòsit i elaboració en un marc participatiu.

I.1. Introducció. El Pla d'acció comunitària per la inclusió social de l'Alt Penedès: una eina bàsica en la creació de valor per les persones, el territori i el país

El Pla d'acció comunitària per la inclusió social de l'Alt Penedès és una eina que es construeix a partir d'una àmplia i intensa participació dels i les agents clau de la comarca en aquest àmbit¹. Això en base a la realització d'una diagnosi social prèvia², un propòsit compartit, una formulació estratègica i un conjunt d'objectius i accions que tenen en compte els objectius transversals³ següents:

- a. Aprofundir en el coneixement de les principals problemàtiques i col·lectius amb risc d'exclusió social.
- b. Promoure el treball conjunt entre tots aquells actors de la comarca que tenen una paper més rellevant en el disseny i aplicació de les polítiques d'inclusió social.
- c. Detectar i prevenir situacions de vulnerabilitat i de risc d'exclusió social, tot definint, en el context actual i davant dels reptes futurs, aquelles línies d'actuació, projectes, serveis i marcs de cooperació que ens ha de permetre una resposta més eficaç i innovadora.
- d. Conèixer millor els factors que a la comarca generen vulnerabilitat i risc d'exclusió social, tot dissenyant actuacions per reduir-ne l'efecte i cercar la seva progressiva eliminació.
- e. Dissenyar i activar noves estratègies dirigides a apoderar les persones -sobre tot en autodeterminació, participació i emancipació-, els principals actors del territori, per una participació activa en la generació de capacitat d'inclusió i de desenvolupament comunitari.

¹ A l'annex 1 es detallen les persones participants en els seminaris participatius, els focus deliberatius tractats i les aportacions realitzades.

² Aquesta diagnosi social prèvia, d'acord amb les fases i pautes indicades per la Generalitat, l'ha efectuat l'ETAC de l'Alt Penedès.

³ Els objectius transversals son de caràcter orientatiu, essent diferents dels objectius propis del PLACI de l'Alt Penedès que es detallen posteriorment en relació a cada àmbit prioritari d'actuació.

- f. Contribuir a transformar els entorns en tot allò que sigui potenciador de la inclusió, el reconeixement positiu de la diversitat, la vida independent i la participació activa en la comunitat.

A nivell de context territorial l'Alt Penedès es distingeix, com una comarca amb un ferm dinamisme econòmic, una estructura social cohesionada i un entorn natural i cultural que li confereixen una bona base perquè les persones que hi viuen puguin gaudir d'unes bones condicions per viure i convida. Així mateix la comarca, formada per 27 municipis amb una població de 110.172 habitants⁴, mostra una clara tendència al creixement després d'uns anys d'estacament demogràfic.

Tanmateix, la darrera crisi sanitària i la seva conseqüent emergència social ha dut a experimentar determinats **fenòmens que suposen situacions de vulnerabilitat o risc d'exclusió**. Així mateix, a nivell de l'**entorn** que ens afecta més directament observem **grans canvis estructurals** que estan transformant profundament les realitats socials i, per tant, les futures polítiques d'inclusió social i desenvolupament comunitari.

I encara de manera més específica, s'observen **reptes generals per les polítiques d'inclusió social** com ara:

- Els models emergents de **vida autònoma i independent en la comunitat**, alternatius a la institucionalització.
- Els dèficits, encara existents, en **polítiques socials per a la gent gran, el suport a les famílies i la infància, i la ocupació activa**.
- La innovació en els mètodes d'**intervenció centrats en la persona i el seu entorn**.
- La necessitat d'una **avaluació** més eficaç **dels resultats i els aprenentatges** per una millora continua **de la pràctica professional i la qualitat dels serveis**.
- El potencial de la **cooperació** i la **transferència d'experiències i coneixements** entre els diversos equips locals de serveis socials.
- L'adaptació de l'actual sistema de serveis socials al nou context social.
- La necessitat de **coordinació i integració funcional entre els serveis i entitats** que conformen la Comarca.
- Els nous **marcs legislatius sobre la concertació social** amb les entitats del tercer sector i **en relació a les tuteles** de persones amb situació de discapacitat o malaltia mental.

Davant d'aquests reptes generals, a més de les positives característiques de la comarca, es compta, amb una bona base i una acreditada experiència en la realització de polítiques i projectes d'inclusió social. Tant l'actuació del Consell Comarcal en

⁴ <http://www.ccapedes.cat/la-comarca-i-els-municipis>

serveis socials, com el de tots i cadascun dels municipis i entitats socials que conformen la comarca s'ha distingit per un ferm compromís social. Un compromís que es planteja aprofundir amb la iniciativa "Alt Penedès Impuls Inclusió", que té com a primera fita l'elaboració del **Pla d'acció comunitària per la inclusió social 2022-2025 de la Comarca de l'Alt Penedès**, i en una segona fase, la seva posta en marxa a partir del primer trimestre del 2023.

Cal assenyalar que els PLACI esdevenen instruments que permeten concretar i articular el conjunt d'actuacions per a la inclusió social i la lluita contra la pobresa, en el marc d'una estratègia global de comarca que vol integrar les iniciatives dels diferents agents que actuen al territori, amb una missió comunitària. En aquest sentit cal entendre la promoció de la inclusió com un procés que vol assegurar que totes les persones tenen les oportunitats i els recursos necessaris per a participar plenament en la vida econòmica, social i política i per a gaudir d'unes condicions de vida satisfactòries.

Per això, aquest PLACI, a més d'**actualitzar els fonaments, els enfocis i el planejament de les polítiques d'inclusió i desenvolupament comunitari**, ha comportat **dur a terme una intensa dinàmica participativa junt amb una recerca de proximitat**, les quals ens han permès **definir estratègies encertades, objectius transformadors i accions eficaces en relació als àmbits prioritaris d'actuació**. Alhora realitzarem una formalització de la diagnosi i mapeig dels recursos existents a la comarca per a dotar de valor i ús adequat dels recursos que representen per al propòsit de l'activació comunitària.

Així, en base aquesta a la fonamentació, el procés participatiu i el marc metodològic que planteja la Generalitat de Catalunya⁵ per aquest tipus d'iniciativa i d'una diagnosi prèvia, realitzada fins al moment actual per part del Consell Comarcal de l'Alt Penedès, **s'han definit 5 àmbits prioritaris d'actuació** que en aquest PLACI es configuren com a eixos estratègics:

1. **Incorporar la participació comunitària de les persones grans en situacions d'aïllament social o solitud no desitjada**, per tal d'assolir la millora de la seva qualitat de vida i autonomia, tot garantint els suports i serveis per la inclusió en el seu entorn vital.
2. **Promoure la vida, la participació i la inclusió laboral dels joves**, propiciant la qualitat dels entorns vitals i comunitaris i garantint els suports i serveis necessaris.
3. **Oferir un millor acompanyament i suport a les famílies pel desenvolupament dels infants i l'adolescència**, potenciant entorns comunitaris, suports i serveis de qualitat i inclusivament per a tot el territori.

5

https://dixit.gencat.cat/web/.content/home/04recursos/02publicacions/02publicacions_de_bsf/11serveis_socials/plans_locales_accio_comunitaria_inclusio/plans_locales_accio_comunitaria_inclusio.pdf

4. **Incorporar la transversalitat en salut mental**, creant cooperacions i sinèrgies que permetin una prevenció, promoció i intervenció global a la comarca.
5. **Crear la Xarxa PLACI Alt Penedès** amb mètodes comuns de treball, cooperació i innovació per la seva implantació efectiva.

Així, a més del paper bàsic dels serveis socials, cal comptar amb eficaces actuacions en àmbits tant diversos com la salut, l'educació, l'habitatge, l'ocupació i el treball, la ordenació i gestió del territori, la participació ciutadana o la dinamització de les organitzacions culturals i del tercer sector social.

Per això, aquest Pla s'ha elaborat i es vol desenvolupar de manera que hi participin el conjunt d'àrees, departaments i actors que poden oferir solucions i suports per una millor acció comunitària inclusiva a l'Alt Penedès, esdevenint un **actiu cabdal en la creació de valor per les persones, la comarca i el país**.

I.2. L'Alt Penedès: descripció bàsica de la comarca.

Els municipis que componen el Consell Comarcal són; Avinyonet del Penedès, Les Cabanyes, Castellet i la Gornal, Castellví de la Marca, Font-rubí, Gelida, La Granada, Mediona, Olèrdola, Olesa de Bonesvalls, Pacs del Penedès, el Pla del Penedès, Pontons, Puigdàlber, Sant Cugat Sesgarrigues, Sant Llorenç d'Hortons, Sant Martí Sarroca, Sant Pere de Riudebitlles, Sant Quintí de Mediona, Sant Sadurní d'Anoia, Santa Fe del Penedès, Santa Margarida i els Monjos, Subirats, Torrelavit, Torrelles de Foix i Vilobí del Penedès.

Tenim present que, cada municipi té unes realitats i característiques molt diferents. Sabem que això condiona el treball comunitari, donat que no hi ha les mateixes necessitats en tots els municipis per tal d'establir unes línies de treball conjuntes. No obstant, volem remarcar que la nostra intenció amb el treball del PLACI, es centra en definir totes aquelles accions i àmbits amb els quals treballem per tal de poder abordar les necessitats diàries en el marc de Serveis Socials des d'una perspectiva comunitària i inclusiva, tenint present tots els agents implicats.

Concretament, el PLACI volem que sostingui totes aquelles accions comunitàries i inclusives per fer front a l'exclusió social. Volent aprofundir amb aquells factors que generen vulnerabilitat, detectant i prevenint situacions sent conscients del context, definint reptes de futur amb unes línies d'actuació conjunta, amb projectes i marcs de cooperació que ens permetin una resposta més eficaç i innovadora.

En les dades demogràfiques dels municipis de la comarca de l'any 2020, observem que topem amb un total del 69.452 habitants, dels quals 34.258 són dones: un 16,28 % de 0 a 14 anys, un 64,7 % de 15 a 64 anys, un 14,98% de 65 a 84 anys i un 4,04 % de 85 anys o més. En el cas dels homes la totalitat és 35.194, amb uns percentatges força

similars un 16,8 % de 0 a 14 anys, un 67,2 % de 15 a 64 anys, un 13,9% de 65 a 84 anys i un 2,1 % de 85 anys o més.

El percentatge de població amb nacionalitat estrangera (9,54%) amb un total de 6.628 habitants, es troba gairebé 6 punts per sota de la totalitat de Catalunya (16,2%). Així mateix, la taxa d'atur, que no para de créixer des del 2016, es situa amb un total de 3.658 habitants, dels quals el 58,2% són dones i el 41,8% restant homes.

I.3 Motivació i funció d'un PLACI en el context de l'Alt Penedès

Per què és interessant el PLACI?

Hem de tenir en compte, que donar una mirada comunitària i inclusiva és una feina nova que haurem de fer entre totes però que, a curt termini, veurem com aquest nou enfoc de la manera de treballar i veure els elements claus, ens fan optimitzar tasques, recursos i al mateix temps, veure altres visions compartint amb el treball en xarxa.

Com a comarca que som, veiem la necessitat de poder dinamitzar el teixit comunitari cap a un objectiu comú, acompanyant a les persones i cohesionant-nos entre totes i així poder prevenir enlloc de pal·liar.

Centrant-nos en clau PLACI, des dels serveis socials treballem amb diversos àmbits i persones i al mateix temps, moltes d'aquestes tenen unes necessitats comunes que fan que podem agrupar la feina en diferents blocs a nivell comarcal.

Pel que fa al col·lectiu de les persones grans, som conscients que cada cop són més nombroses les realitats de les llars on una persona gran viu en condició de solitud no desitjada i que al mateix temps, aquest fet limita la participació de la persona a la comunitat. Tenim també un augment de les situacions de dependència i tot i que s'ha dotat, de més i millors serveis per a persones grans, sabem que durant els propers anys, els reptes que suposen la situació d'emergència, exigeixen uns suports adients per una vida independent a la comunitat.

La dispersió de la població al territori i la necessitat de millora de comunicacions i transport públic entre els municipis de la comarca, són factors que augmenten l'aïllament, la solitud i la manca relacional. Al mateix temps, aquests factors també afecten a l'atur en general de la comarca. Tot i que s'observa una reducció d'aquest, sabem que hi ha una incidència negativa a l'atur de llarga durada en col·lectius de risc d'exclusió sociolaboral.

Hi ha un nombre elevat de famílies autòctones i immigrades que depenen econòmicament d'ajudes i subsidis per assolir un nivell bàsic per sobreviure. A més, com a conseqüència, hi ha una situació de precarietat en l'habitatge que segueix afectant en gran part a aquestes famílies, veient-se afectat l'accés i l'ús derivats

d'aquestes condicions econòmiques o de les característiques de determinats municipis petits.

La violència masclista segueix sent una realitat punyent tant en la nostra comarca com en tot el conjunt del país. Al mateix temps que es donen casos de les famílies amb els infants a càrrec. Hem de tenir clar que, amb la pandèmia mundial de la Covid hi ha hagut una situació força difícil en quant a l'atenció a les dones i els seus fills/es. Això ha fet replantejar el sistema, fent canvis en la manera de treballar des de SSB i el SIAD per poder mantenir contactes setmanals amb les víctimes.

Totes aquestes realitats amb les quals treballem el dia a dia, són les que ens fan replantejar el model actual amb la necessitat d'una avaluació més eficaç dels resultats i els aprenentatges per una millora continua de la pràctica professional i la qualitat dels serveis socials. Sabem que el potencial de la cooperació i la transferència d'experiències i coneixements entre els i les agents socials generen una nova missió amplia d'oportunitats amb les persones en situació de risc d'exclusió social.

I.4 Bases i fonamentació

I.4.1 Bases dels Plans d'Acció Comunitària Inclusiva

Per l'elaboració d'aquest pla comptem amb unes fermes bases teòriques i metodològiques, com ara el document "ELS PLANS LOCALS D'ACCIÓ COMUNITÀRIA PER A LA INCLUSIÓ SOCIAL"⁶, publicat pel Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya l'any 2021, on es formula com a finalitat principal dels PLACI: "la incorporació de l'acció comunitària per a la inclusió social en la planificació estratègica i operativa dels ens locals a través d'una eina específica: el pla local d'acció comunitària per a la inclusió social (PLACI). Aquesta eina de planificació ha d'esdevenir el full de ruta de l'acció comunitària, com a estratègia per a la inclusió social i la millora de la qualitat de vida de les persones."

Així mateix, en l'esmentat document es defineixen els PLACI com:

- Eina de planificació estratègica a disposició de les àrees bàsiques de serveis socials dels ens locals per tal de definir l'estratègia d'inclusió social i d'intervenció comunitària que es durà a terme al territori, de manera conjunta amb altres agents implicats en la lluita per al debilitament dels factors generadors d'exclusió social.
- L'instrument del qual disposen els equips tècnics d'acció comunitària (ETAC) per tal de poder estendre i impregnar a tot l'ens local (i també als actors del

⁶https://dixit.gencat.cat/web/.content/home/04recursos/02publicacions/02publicacions_de_bsf/11serveis_socials/plans_locals_accio_comunitaria_inclusio/plans_locals_accio_comunitaria_inclusio.pdf

territori) la mirada i la metodologia de treball de l'acció comunitària per a la inclusió social (ACI).

1.4.2. Marc conceptual

En un altre ordre de coses, a **nivell conceptual**⁷, podem assenyalar l'evolució del que entenem per exclusió social i el risc de patir-la. No ens referim tant sols en aquelles realitats on es donen situacions de marginació severa o de desavantatge múltiple, com és el cas dels "sense sostre", sinó també en aquella diversitat de factors de risc o desavantatge que, en una interacció complexa i diversa, afecten la vida de moltes més persones i famílies, i els fan més difícil gaudir d'una vida plena, tot participant de les activitats i els beneficis de la comunitat que forment part. Així situacions de solitud, manca d'ocupació i atur de llarga durada, de pobresa material o desestructuració familiar poden ser factors de risc, que quan es combinen amb realitats personals de fragilitat –com ara ho poden ser la discapacitat, la dependència o el dèficit educatiu - poden abocar cap a realitats greus d'exclusió social i les seves conseqüències.

Així, a més del paper bàsic dels serveis socials, cal comptar amb encertades actuacions en àmbits tant diversos com la salut, l'educació, l'habitatge, l'ocupació i el treball, la ordenació i gestió del territori, la participació ciutadana o la dinamització de les organitzacions culturals i del tercer sector social.

Per això una encertada política d'inclusió social i desenvolupament comunitari, ha de implicar el conjunt d'àrees, departaments i actors que poden oferir solucions i suports, esdevenint un actiu cabdal en la creació de valor per les persones, el territori i el país.

Tot seguit, assenyalem com a **conceptes clau**⁸ sobre l'exclusió :

En les societats occidentals del segle XXI, les fronteres de l'exclusió social han esdevingut altament mòbils i fluides des, afectant cada vegada més persones i grups socials (Bec , 2002). Més enllà de la manca de recursos econòmics o materials, hi ha d'altres factors de desigualtat o discriminació social, política, relacional o simbòlica que es manifesten en diferents àmbits o esferes de la vida de la persona.

En aquest context val a dir que el concepte d'exclusió social fa referència a la naturalesa canviant i multidimensional dels problemes socials que sovint han estat descrits i delimitats a partir del terme pobresa. Com la pobresa, l'exclusió social descriu situacions de carència material, però va més enllà i incorpora moltes altres formes de desavantatge social que s'expliquen per transformacions estructurals i situacions de desigualtat com ara la discriminació, el trencament familiar, els problemes de salut, les carències educatives o la pèrdua del lloc de treball, que dificulten o impedeixen a les persones participar en activitats clau de la societat.

⁷ Aquest capítol de marc conceptual es completa amb un glossari annex de conceptes bàsics.

⁸ https://llibreria.diba.cat/es/libro/plans-locales-d-inclusio-i-cohesio-social-guia-metodologica-revisada_53464#:~:text=El%20plans%20locals%20d%27inclusi%C3%B3%20i%20cohesi%C3%B3%20social

Per tant, l'exclusió social es pot definir més en termes de procés -que afecta de forma canviant a les persones i grups de població al llarg del temps- que en termes de condició social. Com a conseqüència, per analitzar-la i abordar-la cal fer un salt i deixar enrere un enfocament estàtic tradicional (a partir del qual es van posar en marxa les polítiques per combatre la pobresa). Cal, doncs, situar-nos en un escenari més dinàmic que descriu l'exclusió social com a procés que afecta les persones en qualsevol moment de la seva trajectòria vital i que, per tant, pot ser canviant en el temps i objecte d'intervenció per part de les polítiques d'inclusió social.

Ens interessa, doncs, posar de relleu que el terme exclusió social no es refereix únicament als grups de població en situació de marginació severa i a les formes extremes de desavantatge múltiple que poden patir les persones. La perspectiva de l'exclusió social és, per contra, més àmplia i dinàmica. Tenint en compte que el fenomen de l'exclusió social és complex, ens hi podem aproximar des de tres formes complementàries: l'exclusió com a situació, com a risc i com a procés.

- **L'exclusió social com a situació.** L'exclusió és un concepte que ens pot servir per definir la situació en què es troba una persona o un grup de persones. Des d'aquesta perspectiva la definim com un estat de necessitat intensa provocat per múltiples factors (materials, educatius, laborals, sanitaris, entre d'altres). El caràcter multifactorial de les situacions d'exclusió social en dificulta les respostes en forma de polítiques públiques atès que es dota les persones excloses de dos trets que estan lluny de les lògiques tradicionals de la intervenció social: invisibilitat i transversalitat. L'acumulació de factors situa les persones en situació d'exclusió social en una marginalitat extrema i sense possibilitats de ser percebuts amb claredat per les administracions.
- **L'exclusió social com a risc.** L'exclusió social no és només una intensificació i una acumulació de dèficits personals, sinó que també expressa la debilitat dels recursos individuals i col·lectius per fer-hi front. Per tant, l'exclusió social no és només una situació sinó que també es refereix a un context de soledat de l'individu que fa créixer el propi risc de trobar-se en una situació d'exclusió social. La persona exclosa no és només la persona amb menys recursos econòmics o més pobre, sinó que és aquella que sovint viu aquesta situació en soledat, sense relacions socials ni vincles on trobar suport, sense xarxes socials, amb un capital social molt dèbil, amb estructures familiars cada vegada més fràgils i sense valors comunitaris sòlids.
- **L'exclusió social com a procés.** L'exclusió social és la conseqüència de processos socials i econòmics generals que afecten els individus en determinats moments de la seva trajectòria vital. L'exclusió social és un procés que afecta una part significativa de la població que pateix una combinació de desavantatges socials, més o menys greus, en un moment del seu curs vital, com pot ser la manca de treball o la necessitat sobrevinguda de fer-se càrrec d'un familiar dependent, el que la situa en una posició de major vulnerabilitat i risc i la pot abocar a processos d'exclusió social més severos.

També és important considerar l'existència de diferents graus d'exclusió social: la distància entre la plena participació i l'absència d'aquesta en cadascun dels eixos és clarament una variable contínua que pot prendre diferents graus, de menor a major intensitat, i pot variar al llarg del temps.

L'exclusió social és un concepte integral que mostra la complexitat d'un fenomen social que s'expressa en un o més àmbits vitals de les persones, desencadenant situacions d'una gran varietat i gravetat. És per aquest motiu que la perspectiva més adequada per estudiar-la ha de ser flexible i dinàmica, tenint en compte tots els àmbits en els quals es pot manifestar.

Per altra banda, des d'un punt de vista conceptual, el treball per a la **inclusió social** no pot anar deslligat de les dinàmiques d'apoderament individual i col·lectiu, condició indispensable per a l'objectiu de la inclusió. Al seu torn, aquest poderament es dona en el marc de les relacions socials i comunitàries, i difícilment es produeix deslligat de l'entorn social. Per tant, la inclusió social requereix el treball comunitari, alhora que el treball comunitari necessita ser transformador de la quotidianitat, també de les condicions materials de vida de les persones, per demostrar la seva aportació en les polítiques públiques de benestar. Podem afirmar que la inclusió social és el repte que defineix l'estratègia; el Pla és l'eina que ordena els objectius i defineix les accions; el treball comunitari és la metodologia d'intervenció.

I.4.3. Dimensions de l'acció comunitària per la inclusió social

En l'elaboració i posta en marxa dels PLACI han de considerar-se tres dimensions clau d'acció comunitària per la inclusió social. Seguint el marc metodològic proposat per la Generalitat, es consideren les tres següents:

La dimensió estratègica. Aquesta dimensió és la que sustenta l'estratègia dels ETAC a través del PLACI i respon a la pregunta de per a què volem impulsar-lo: dotar-se d'una estratègia que tingui la capacitat d'alinejar les accions comunitàries i inclusives que es donen al territori amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de les persones. Aquesta dimensió és la que ha de garantir aquesta missió estratègica, conjunta i compartida, d'ordenació i «paraigua» de les diferents polítiques, programes i accions comunitàries i inclusives d'un mateix territori. El PLACI ha de tenir una mirada panoràmica i d'observatori de la realitat social del territori, d'anàlisi i reflexió de les respostes que s'estan donant des dels diferents agents (reactives, assistencials, preventives, comunitàries), d'identificació de necessitats no cobertes i de reptes a tenir en compte. I també vol ser un procés de trobada i confluència dels diferents agents i sectors que estan treballant i aportant en un territori. Això demana compartir l'anàlisi de com veiem el territori, i quines respostes podem donar i de quines eines podem dotar-nos per millorar el benestar de la població que hi viu.

La dimensió metodològica. Aquesta dimensió es refereix a la vocació del PLACI d'aportar orientacions teoricometodològiques⁷ per afavorir la incorporació de l'orientació comunitària al conjunt d'accions que s'adrecen a la població d'un territori, i per a l'enfortiment i l'impuls de processos comunitaris que es donen als barris i pobles de Catalunya. Aquesta orientació conceptual (de què estem parlant quan diem acció comunitària per a la inclusió social) i metodològica (com ho podem fer per incorporar la mirada i les estratègies inclusives i comunitàries) hauria d'anar dirigida tant a l'interior de l'ens local —a les diferents àrees de l'Administració—, com a l'exterior a tot el territori —a organitzacions que hi són presents—.

La dimensió relacional. Aquesta dimensió fa referència a l'objectiu de la dinamització social de l'acció comunitària, entesa com l'activació dels vincles socials entre persones i col·lectius. Cerca generar o enfortir la comunitat, entesa aquí com aquella àrea geogràfica on tenen lloc relacions socials freqüents i habituals. Es busca reforçar les relacions primàries de reciprocitat; vincular persones amb altres persones, i persones amb col·lectius i recursos del territori, amb una menció especial al paper del teixit associatiu del territori en l'impuls d'aquesta dimensió; promoure la participació de persones no organitzades, especialment de les que es poden trobar en una situació de més vulnerabilitat social. En definitiva, posar en contacte agents d'un territori amb l'objectiu d'augmentar la seva capacitat d'organització per donar una resposta conjunta als problemes o inquietuds que siguin significatius per a ells. Aquí, el component territorial (la proximitat física i relacional) és fonamental per poder desplegar el treball col·lectiu.

I.4.4. Fonamentació jurídica i de planejament dels serveis socials

Aquesta iniciativa resulta coherent amb la **Llei de Serveis Socials** i el paper que hi juguen els Consells Comarcals en l'efectiu desenvolupament del Sistema Català de Serveis Socials. Assenyalem alguns dels seus preceptes:

“Els serveis socials tenen com a finalitat assegurar el dret de les persones a viure dignament durant totes les etapes de la vida mitjançant la cobertura de llurs necessitats personals bàsiques i de les necessitats socials, en el marc de la justícia social i del benestar de les persones.” (Article 3. Llei 12/2007 de serveis socials)

“Els serveis socials bàsics són el primer nivell del sistema públic de serveis socials i la garantia de més proximitat als usuaris i als àmbits familiar i social.” (Article 16)

També s'estableix, a l'article 31 de l'esmentada llei, que els municipis i les comarques desenvolupin, entre altres, les competències següents:

- a) *Estudiar i detectar les necessitats socials en llur àmbit territorial.*
- b) *Crear i gestionar els serveis socials necessaris, tant propis com delegats per altres administracions, d'acord amb la Cartera de serveis socials i el pla estratègic corresponent.*
- c) *Elaborar plans d'actuació local en matèria de serveis socials i participar, si escau, en el pla d'actuació de l'àrea bàsica corresponent.*
- d) *Establir els centres i els serveis corresponents a l'àmbit propi dels serveis socials bàsics.*
- j) *Coordinar els serveis socials locals, els equips professionals locals dels altres sistemes de benestar social, les entitats associatives i les que actuen en l'àmbit dels serveis socials locals."*

Així mateix, aquest PLACI, es correspon amb les diverses palanques de transformació formulades al Pla Estratègic de Serveis Socials de Catalunya 2021-2024 i al Pla Interdepartamental d'Acció Comunitària de la Generalitat de Catalunya.

I.4.5. Reptes sociodemogràfics i tendències

La darrera crisi sanitària i la seva conseqüent emergència social ha dut a experimentar determinats **fenòmens que suposen situacions de vulnerabilitat o risc d'exclusió**. Entre ells destaquem:

- La creixent condició de **solitud no desitjada** i aïllament social per una part important de la societat, destacant entre elles les persones grans i encara amb més incidència les dones grans.
- La **limitada participació en la comunitat** per part de persones que conformen la comarca, amb alta incidència en situacions de vulnerabilitat social, econòmica o de salut o discapacitat.
- Segueixen augmentant les situacions de **dependència**, sobre tot **entre la població gran**.
- Hi ha un nombre significatiu de **famílies** autòctones i immigrades que **depenen econòmicament de subsidis i ajuts** per assolir uns nivells bàsics de subsistència.
- Es segueix observant una incidència negativa del atur de llarga durada i, també, de les **dificultats d'incorporació al món del treball dels joves**, i amb més incidència en joves no qualificats.
- S'han dotat més i millors serveis per a les persones grans i les persones amb discapacitat, però la comarca haurà d'afrontar, durant els propers anys, els grans **reptes** que suposen l'emergent exigència **de suports adients per una vida independent a la comunitat**.
- Les situacions de **precarietat en l'habitatge** segueixen afectant una part important **de les persones i famílies** de la comarca, bé sigui per mancances en qüestions d'accessibilitat –quan es dona el fet d'una discapacitat o dependència- com pels dèficits en l'accés i ús derivats de les condicions econòmiques o de les característiques del parc d'habitatge existent.

- La **violència domèstica** i, sobre tot, la que pateixen les dones segueix sent una de les realitats més punyents, tant a la nostra comarca com al conjunt del país.
- Bona part de la joventut de la nostra comarca segueix tenint importants **dificultats per emancipar-se** i fer realitat el seu projecte vital. Tot afegint el fet de que una part important de la mateixa opta per cercar oportunitats de feina fora de la comarca.
- **La crisi que el COVID** ha produït en una gran part dels àmbits de la societat aquests darrers dos anys ha intensificat les situacions de vulnerabilitat existents, alhora que ha generat noves fragilitats i emergències que necessiten de recursos per a pal·liar les conseqüències orgàniques, psicològiques i socials de les persones i les comunitats.

Així mateix, a nivell de l'**entorn** que ens afecta més directament observem **grans canvis estructurals** que estan transformant profundament les realitats socials i, per tant, les futures polítiques d'inclusió social i desenvolupament comunitari. Entre aquests assenyalam:

- L'extensió de la societat del coneixement i la creixent **innovació tecnològica** i social.
- L'increment de la **longevitat** i augment de la **diversitat** (diversitat ètnica, cultural i moral en les comunitats i la societat).
- La creixent **diversitat de models familiars i de convivència**.
- Els grans **canvis** que s'estan produint en el **model econòmic** i en el món del **treball**.
- L'extensió i intensificació de l'**expectativa de qualitat** dels **serveis públics** i de la **posició de la ciutadania** davant d'aquests com a portadora de drets, així com el nou rol que es demanda a l'administració pública.
- Nous paradigmes que es direccionen cap a **tendències participatives** i cooperatives que permetran incorporar el potencial de les persones i les comunitats en la transformació social.

I encara de manera més específica, s'observen **reptes per les polítiques d'inclusió social** com ara:

- Els models emergents de **vida autònoma i independent en la comunitat**, alternatius a la institucionalització.
- Els dèficits, encara existents, en **polítiques socials per a la Gent Gran, el suport a les famílies i la infància, i la ocupació activa**.
- La innovació en els mètodes d'**intervenció centrats en la persona i el seu entorn**.
- La necessitat d'una **avaluació** més eficaç **dels resultats i els aprenentatges** per una millora continua **de la pràctica professional i la qualitat dels serveis**.

- El potencial de la **cooperació** i la **transferència d'experiències i coneixements** entre els diversos equips locals de serveis socials.
- L'adaptació de l'actual sistema de serveis socials al nou context social.
- La necessitat de **coordinació i integració funcional entre els serveis** i entitats que conformen la Comarca.
- Els nous **marcs legislatius sobre la concertació social** amb les entitats del tercer sector i **en relació a les tuteles** de persones amb situació de discapacitat o malaltia mental.

Reptes i tendències que s'observen en dades significatives sobre l'evolució sociodemogràfica com ara:

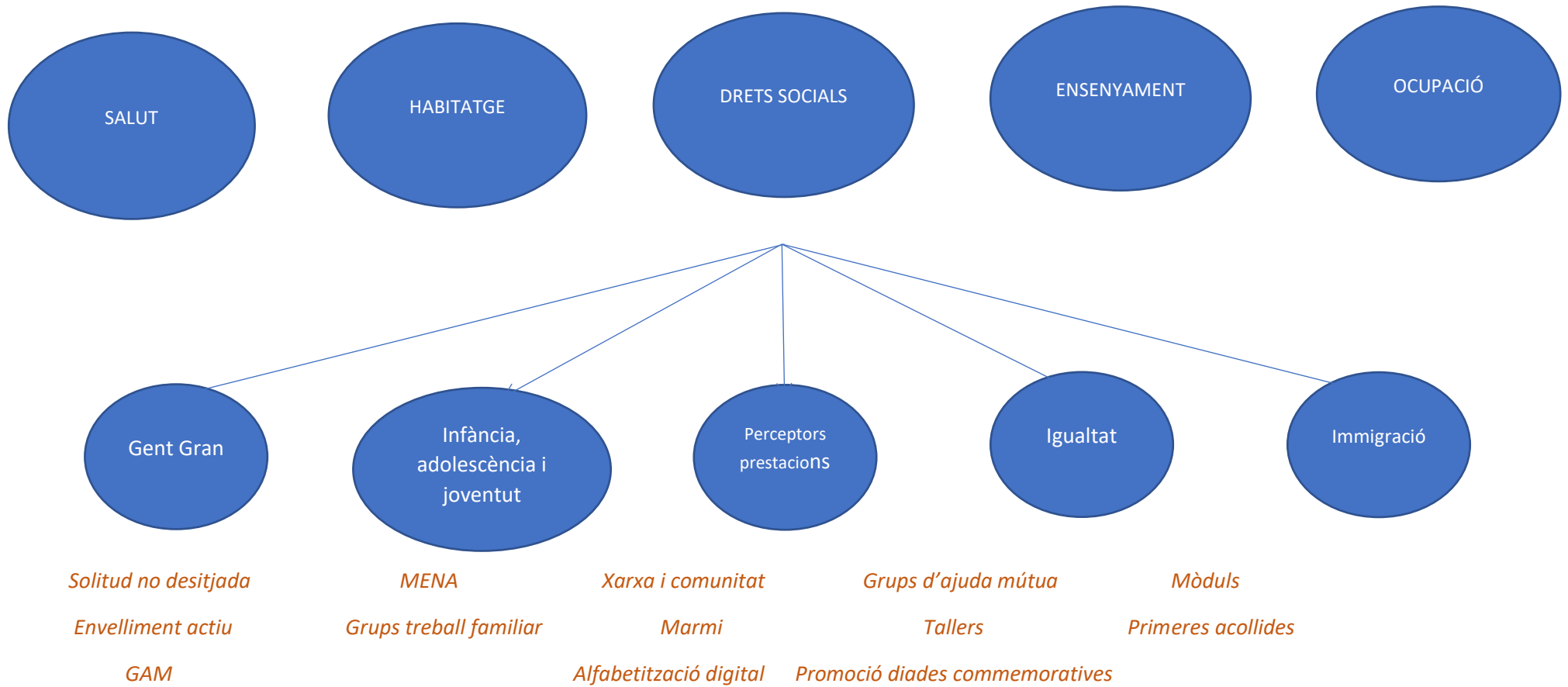
- Segons les projeccions de l'IDESCAT, l'any 2030, la població de 65 anys i més representarà el 22,3 % del total de la població i, el 2060, en representarà el 29,8 %. Això vol dir que més població presentarà més necessitats, atès el pitjor estat de salut vinculat a la vellesa, especialment les dones, que tenen una esperança de vida més llarga. Aquest augment de la pressió de l'envelliment farà que problemàtiques com l'aïllament, la soledat no desitjada, els problemes de mobilitat —física i transport—, recursos residencials especialitzats i dependència requereixen molta més atenció.
- El risc de pobresa afecta 1.831.000 persones (24,7 % de la població) el 2018. Ara bé, la pobresa és una realitat desigualment distribuïda en la societat i no afecta per igual en funció de la situació de les persones en diversos eixos de desigualtat. Les dades posen en relleu la feminització de la pobresa: segons dades de la taxa AROPE per sexe i grups d'edat, els registres més elevats de pobresa i exclusió es concentren en les dones, la infància i l'adolescència, en persones amb un baix nivell formatiu, amb desvinculació laboral, amb nacionalitat estrangera i llars monoparentals.

I.4.6. Marc local i àmbits d'actuació prioritària

D'acord amb les bases exposades i tenint en compte les característiques de la comarca, volem que el PLACI sostingui i promogui aquelles accions comunitàries i inclusives per fer front a l'exclusió social, sobre tot en relació als àmbits prioritàris d'actuació. Volent aprofundir amb aquells factors que generen vulnerabilitat, detectant i prevenint situacions sent conscients del context, definint reptes de futur amb unes línies d'actuació conjunta, amb projectes i marcs de cooperació que ens permetin una resposta més eficaç i innovadora.

És per això, que emmarquem els eixos principals del PLACI en els següents àmbits d'actuació, analitzant doncs les debilitats i fortaleces per establir els objectius comunitaris per afrontar aquestes situacions. Aquests àmbits són:

Àmbits d'actuació

Pel que fa al col·lectiu de les persones grans, som conscients que cada cop són més nombroses les realitats de les llars on una persona gran viu en condició de solitud no desitjada i que al mateix temps, aquest fet limita la participació de la persona a la comunitat. Tenim també un augment de les situacions de dependència i tot i que s'ha dotat, de més i millors serveis per a persones grans, sabem que durant els propers anys, els reptes que suposen la situació d'emergència, exigeixen uns suports adients per una vida independent a la comunitat.

La dispersió de la població al territori i la necessitat de millora de comunicacions i transport públic entre els municipis de la comarca, són factors que augmenten l'aïllament, la solitud i la manca relacional. Al mateix temps, aquests factors també afecten a l'atur en general de la comarca. Tot i que s'observa una reducció d'aquest, sabem que hi ha una incidència negativa a l'atur de llarga durada en col·lectius de risc d'exclusió sociolaboral.

Hi ha un nombre elevat de famílies autòctones i immigrades que depenen econòmicament d'ajudes i subsidis per assolir un nivell bàsic per sobreviure. A més, com a conseqüència, hi ha una situació de precarietat en l'habitatge que segueix afectant en gran part a aquestes famílies, veient-se afectat l'accés i l'ús derivats d'aquestes condicions econòmiques o de les característiques de determinats municipis petits.

La violència masclista segueix sent una realitat punyent tant en la nostra comarca com en tot el conjunt del país. Al mateix temps que es donen casos de les famílies amb els infants a càrrec. Hem de tenir clar que, amb la pandèmia mundial de la Covid hi ha hagut una situació força difícil en quant a l'atenció a les dones i els seus fills/es. Això ha fet replantejar el sistema, fent canvis en la manera de treballar des de SSB i el SIAD per poder mantenir contactes setmanals amb les víctimes.

Totes aquestes realitats amb les quals treballem el dia a dia, fan replantejar el model actual amb la necessitat d'una avaluació més eficaç dels resultats i els aprenentatges per una millora continua de la practica professional i la qualitat dels serveis socials. Sabem que el potencial de la cooperació i la transferència d'experiències i coneixements entre els i les agents socials generen una nova missió amplia d'oportunitats amb les persones en situació de risc d'exclusió social.

PLACI	QUE PODEM FER?	MANCANCES
<p>Gent Gran:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Solitud no desitjada - Envelliment actiu 	<ul style="list-style-type: none"> - Enfortir xarxes de voluntariat municipal. - Reactivar projectes de la gent gran com el més a prop de la Diputació. - Activar les xarxes socials que ja existeixen als municipis (casal de gent gran, dinamitzador, regidoria, salut, etc.). - Suport als cuidadors (Grups d'ajuda mútua). - Accés a les noves tecnologies (domòtica, alfabetització digital). 	<ul style="list-style-type: none"> - Referent amb dedicació exclusiva al projecte - Dispersió geogràfica - 26 municipis com a radi d'acció - Característiques poblacionals diferents - Aposta política - Manca de concreció de pressupost - Situació covid
<p>Infància, adolescència i joventut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mena - Infància i adolescència en situació de vulnerabilitat 	<ul style="list-style-type: none"> - Activar les xarxes que ja existeixen - Càpsules de coneixement de recursos: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Idioma ✓ Alfabetització ✓ Lleure/oci ✓ Habitatge ✓ Ocupació - Participació a la taula d'infància comarcal - Activació de grups de treball familiar - Serveis d'intervenció socioeducativa - Espai per a joves (departament de joventut) - Comissions socials en centres 	<ul style="list-style-type: none"> - Manca de temps per no poder abordar temes més comunitaris. - Referent amb dedicació exclusiva al projecte - Dispersió geogràfica - 26 municipis com a radi d'acció - Característiques poblacionals diferents - Aposta política - Manca de concreció de pressupost

	<i>educatiu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Situació covid</i> - <i>64 joves repartits per la comarca amb necessitats complexes sense els recursos adients per afrontar una òptima inserció.</i>
<p>Perceptors de prestacions:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Xarxa i Comunitat</i> - <i>Marmi</i> - <i>Alfabetització digital</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Base de dades de tots els recursos formatius municipals</i> - <i>Base de dades de totes les entitats i associacions municipals</i> - <i>Coordinacions amb el SOC</i> - <i>Càpsules formatives:</i> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Recerca de feina</i> ✓ <i>Elaboració CV, inscripció a portals de feina</i> ✓ <i>Formació en estratègies i apoderament per entrevistes de feina</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Reciclatge continu de recursos formatius municipals</i> - <i>Manca de temps per poder abordar temes més comunitaris</i>
<p>Igualtat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Grups d'ajuda mútua</i> - <i>Tallers</i> - <i>Promoció diades commemoratives</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Base de dades de recursos: serveis socials, escoles bressol/escoles/instituts, sistema sanitari.</i> - <i>Base de dades a altres serveis: lleure, esports, extraescolars municipals, poliesportiu lila.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Situació agreujada degut a pandèmia actual</i> - <i>Aposta política</i> - <i>Més dotació econòmica</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Suport logístic i creació de xarxa pròpia; ajuda mútua, intercanvi, criança, espais respir, atenció emocional, psicològica.</i> - <i>Càpsules formatives:</i> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>instituts</i> ✓ <i>escoles</i> ✓ <i>dona i autoestima</i> ✓ <i>esports i colors</i> 	
<p>Immigració:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Mòduls</i> - <i>Primeres acollides</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Entrevistes inicials i assessorament</i> - <i>Tallers informatius als municipis</i> - <i>ACOL; Càpsules/tallers a entitats sense ànim de lucre als municipis</i> - <i>Certificats primeres acollides</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Referent amb dedicació exclusiva o gran part de la jornada al projecte</i> - <i>Dispersió geogràfica</i> - <i>Dificultats degut a la pandèmia</i>

I.5. Finalitat, objectius generals i específics

La finalitat última del PLACI és contribuir a crear valor per la vida de les persones, la cohesió i qualitat del territori i el progrés econòmic i social del conjunt del país, mitjançant un model d'intervenció en xarxa entre els actors clau que actuen a la comarca de l'Alt Penedès.

Així mateix, considerem els objectius generals del PLACI següents:

- **Millorar l'autonomia i les condicions de vida de les persones**, incidint en els factors generadors d'exclusió i aïllament social, i promovent l'enfortiment dels teixits comunitaris locals i les interaccions comunitàries de les persones i les famílies.
- **Incorporar la dimensió comunitària** per a la inclusió social a les polítiques de l'ens local amb la participació d'entitats, ciutadania i la resta d'agents del territori.
- **Definir una estratègia d'intervenció conjunta al territori** per millorar l'impacte de les polítiques i fer més eficients els processos de treball amb la comunitat.
- **Esdevenir una de les palanques de canvi i transformació del sistema de serveis socials** a través de l'acció comunitària i la prevenció.
- **Fer valer les polítiques d'acció comunitària i d'inclusió social al territori**, ordenar les accions que es duen a terme i impulsar-ne de noves que incorporin aquestes dimensions.
- **Introduir la cultura d'avaluació** en l'àmbit de la intervenció social

Per altra banda els **objectius específics** d'aquest pla, d'acord amb les tres dimensions de l'acció comunitària per la inclusió social, son els següents:

Dimensió estratègica

- OE1 - Debilitar els factors que generen exclusió social a partir de metodologies i estratègies que fomentin l'autonomia i l'apoderament individual, grupal i col·lectiu. El PLACI ha d'enfocar-se a la promoció social i debilitar els factors generadors d'exclusió a partir del treball comunitari, entès aquest com el treball que fomenta l'autoorganització col·lectiva per fer front a les problemàtiques que afecten les societats contemporànies.
- OE2 - Dissenyar estratègies conjuntes d'intervenció territorial comunitària que facilitin un ús eficient dels recursos en relació amb les demandes dels actors comunitaris. Al territori són diversos els processos de planificació comunitaris i participats que duen a terme actors diversos, fet que pot generar duplicitats i sobrecarregues sobre els teixits comunitaris i tècnics. Cal doncs, traçar estratègies consensuades i planificades que unifiquin intervencions i evitin duplicitats.
- OE3 - Potenciar el treball comunitari als equips bàsics d'atenció social, per reforçar l'orientació comunitària i preventiva de les estratègies d'intervenció social dels serveis socials.

Dimensió metodològica

- OE4 - Articular espais de treball conjunt al territori que ajudin a abordar de manera integral les problemàtiques socials multidimensionals. El caràcter multidimensional i processual de les problemàtiques socials implica una mirada integral i una resposta en xarxa.
- OE5 - Avançar cap a un model de governança compartit i alineat que unifiqui mirades, conceptes i metodologies d'intervenció al territori. Cal estendre la mirada inclusiva i comunitària a la xarxa d'actors del territori, públics privats i comunitaris.
- OE6 - Capacitar i donar suport tècnic en acció comunitària i inclusió social a professionals i agents socials del territori. A través de la capacitació en acció comunitària de professionals i agents socials es treballa en la prevenció i la proactivitat
- OE7 - Produir, analitzar i difondre coneixement sobre la realitat de l'exclusió social i l'impacte de la metodologia comunitària en el seu abordatge. Cal generar coneixement sobre l'abordatge de l'exclusió social en clau comunitària i mesurar el seu impacte en les condicions de vida de les persones.
- OE8 - Impulsar la creació d'eines de generació i difusió de coneixement basat en evidències.

Dimensió relacional

- OE9 - Reforçar el paper del teixit comunitari local per possibilitar dinàmiques d'apoderament de la ciutadania i d'organització col·lectiva. El PLACI ha d'orientar-se a la dinamització social, entesa com una finalitat en si mateixa, i també com una metodologia de treball transversal a les polítiques d'atenció social. Al seu torn, s'orienta a treballar amb i per al teixit associatiu local, com un actor clau de l'estratègia de l'ACI.
- OE10 - Generar dinàmiques que cerquin augmentar el capital social de les persones i les comunitats, sobretot aquelles en situació de vulnerabilitat, en termes quantitius i qualitius.
- OE11 - Promoure la participació de la població no organitzada i la seva vinculació als espais i processos comunitaris, com a estratègia per a la inclusió social.

I.6. Fases, metodologia participativa i calendari

I.6.1. Fases del PLACI.

Les fases de treball del PLACI son les següents:

- A. Fase de llançament.
- B. Diagnosi.
- C. Disseny del Pla d'acció.
- D. Implementació.
- E. Avaluació.

Totes elles en un marc d'estratègia comunitària i seguiment continuat.

A hores d'ara, a través del treball previ del ETAC i l'equip de serveis socials del Consell Comarcal, ja s'han cobert les dues primeres fases, sent la fase de disseny la que es correspon en aquesta etapa de treball.

I.6.2. La participació com eina fonamental pel disseny del pla

La metodologia per l'elaboració del PLACI, s'ha basat, principalment, en la participació de les persones expertes en l'àmbit dels serveis socials comarcals i locals, referents dels àmbits focals d'infància i família, gent gran, joventut i salut mental, així com d'altres actors clau de la comarca representats per entitats i persones expertes. Així mateix la implicació d'aquells municipis de la Comarca que s'impliquin en processos de pilotatge de les diverses iniciatives, a través dels actors descrits, esdevindrà un dels processos clau per a la generació del Pla.

Així mateix, s'han combinat tècniques de recerca bàsica i dinàmiques participatives de diagnòstic i formulació estratègica. Aquestes actuacions s'han dut a terme amb l'impuls i supervisió del Grup de Treball -ETAC- i les directrius de la Direcció de Serveis Socials del Consell Comarcal.

I.6.3. Programa i calendari dels seminaris de participació en el disseny del pla

D'acord amb la finalitat, els objectius i el marc de treball abans exposats, per la realització dels seminaris de participació en el disseny del pla es proposa, la programació i calendari següent:

- **SEMINARI 1. Missió, diagnòstic i formulació estratègica en relació als tres àmbits prioritaris d'acció comunitària per la inclusió social.** 28 d'octubre de 2022: DE 10 A 13:30.

- **SEMINARI 2. Objectius i accions en relació als tres àmbits prioritaris d'acció comunitària per la inclusió social.** 18 de novembre de 2022:DE 10 A 13:30H
- **SEMINARI 3. Presentació de la proposta de PLACI: contrast i deliberació respecte els continguts i els passos per la seva posta en marxa, seguiment i avaluació.** 27 de gener de 2022: DE 10 A 13:30H

I.7. Ecosistema del PLACI Alt Penedès

Al parlar de l'ecosistema comunitari per a la inclusió social fem referència a tota la xarxa d'actors que volen sumar-se a l'estratègia PLACI i que, per tant, cerquen contribuir al que s'anomena un «territori inclusiu». Aquest ecosistema, que ja existeix i els equips professionals de l'ETAC i els serveis socials de l'Alt Penedès, treballem conjuntament en el disseny i futura implementació, seguiment i avaluació del PLACI.

Els agents de l'ecosistema local que han participat en el disseny d'aquest pla per la inclusió a la comunitat són grans coneixedors de la realitat social del territori on actuem, tenen un potencial de treball en xarxa i conjunt, i poden jugar un paper molt rellevant en les estratègies de detecció, prevenció i lluita contra els processos d'exclusió social. Tant si es tracta d'entitats amb una llarga trajectòria i una àmplia estructura amb personal tècnic i voluntariat, com si són entitats més petites. Així, ens proposem continuar desenvolupant, en un marc participatiu i cooperatiu, les fórmules adequades a cada cas perquè es puguin sumar a la nova estratègia i puguin formar part de la xarxa comunitària per a la inclusió social.

S'entén, tanmateix, que el nivell de responsabilitat, compromís, implicació i aportació de cada un dels agents a l'estratègia de la nova política pública, variarà en funció de la naturalesa d'aquests agents i del rol que juguen en l'articulació d'estratègies de lluita contra l'exclusió social.

I entre el conjunt d'agents que han de tenir un paper cabdal en la construcció, articulació i impuls de la xarxa hi destaca el teixit associatiu que actua i té representació al territori a través dels seus programes, projectes i accions. El conjunt d'entitats que configuren el mapa associatiu d'un territori concret conformen, per la seva pròpia naturalesa, un agent clau en l'ecosistema comunitari en general, i en la xarxa en particular. Les entitats del territori, certament, tenen la capacitat de vehicular els anhels de la ciutadania que vol i pot participar dels afers col·lectius, de la ciutadania que vol ser part de la res pública, de la ciutadania que vol dir-hi la seva i que vol sentir-se partícip de l'acció transformadora, fent-ho a través dels diferents projectes col·lectius que les entitats defensen. Aquesta identificació de les persones amb les causes que les entitats defensen és el veritable motor de l'acció col·lectiva del teixit associatiu, que esdevé o pot esdevenir motor comunitari d'un territori. És així com, organitzant la ciutadania al voltant de projectes o programes, l'acció col·lectiva té la potencialitat d'esdevenir acció transformadora al servei de la comunitat.

A l'annex I d'aquest document es detallen les persones i entitats participants. També es detallen a l'eix estratègic de xarxa per la inclusió social a la comunitat, i a la part III d'aquest pla, diferents mesures per afavorir una governança integradora d'aquesta política social de territori.

PART II. Formulació del PLACI Alt Penedès 2022-2025. Propòsit, estratègia, objectius i accions en relació als àmbits prioritaris d'acció comunitària per la inclusió social

II.1. Propòsit i dimensions d'aportació de valor del PLACI Alt Penedès

En base a la finalitat prèviament definida, el **propòsit compartit** pel conjunt de persones participants en l'elaboració del PLACI Alt Penedès 2022-2025 és:

Dotar de recursos econòmics i humans necessaris per garantir la igualtat d'oportunitats i la inclusió real de tota persona. Mitjançant un model d'intervenció en xarxa entre els agents claus que actuem a la comarca i garantint la participació de les pròpies persones.

Això tot assolint un alt nivell **d'aportació de valor** per:

- L'autonomia i la qualitat de vida de les persones.
- La cohesió i la qualitat dels entorns vitals i comunitaris, a fi que esdevinguin inclusius.
- Un sistema de serveis i suports per la inclusió social des d'una perspectiva de prevenció i diagnosi compartit.

II.2. Valors i cultura ètica del Sistema d'Inclusió Comunitària

La **cultura ètica*** del **Sistema d'Inclusió comunitària** es fonamenta en el compromís amb cada persona, des del **respecte per la seva individualitat**⁹ i **dignitat**¹⁰, tot treballant per una **societat més inclusiva** que valori la **diversitat humana**¹¹, com a base del nostre futur col·lectiu.

D'acord amb aquests **principis fonamentals**, les persones responsables i professionals que gestionem serveis i recursos per la inclusió comunitària ens comprometem a realitzar la nostra activitat segons els **valors referencials** següents:

- **Autonomia, autodeterminació i participació:** Apoderament de l'autonomia i l'autodeterminació de cada persona, i acompanyament en la seva participació i interacció efectiva als entorns vitals i a la comunitat, com a base essencial del nostre marc d'actuació professional.
- **Igualtat i accessibilitat:** Promoció de condicions d'igualtat i d'accessibilitat universal en els entorns vitals i en el conjunt de la comunitat i el territori on actuem.
- **Proximitat i flexibilitat:** Planejament i organització dels recursos d'inclusió comunitària de manera que siguin propers i alhora flexibles per adaptar-se a les realitats diverses dels nostres territoris i l'ampli ventall de necessitats i itineraris vitals de les persones.
- **Prevenició:** Disseny i aplicació efectiva d'estratègies i línies d'acció preventives per la detecció precoç i la resposta eficaç a les necessitats socials del nostre entorn.
- **Responsabilitat pública, iniciativa social i gestió:** El conjunt del Sistema d'Inclusió comunitària d'àmbit local ha de reunir la doble condició de preservar la responsabilitat pública alhora que es promou la iniciativa social i l'òptima gestió dels recursos públics, tant si son gestionats directament pel respectiu ens local o bé és una entitat social o una empresa privada a qui s'encomana aquesta gestió.
- **Qualitat:** La qualitat dels nostres serveis han de garantir un contínuum d'atenció i suport personalitzat, tot incorporant la innovació, l'avaluació i el desenvolupament professional com a eixos bàsics pel valor que aportem a totes i cadascuna de les persones.
- **Cooperació transversal i professional:** El bon funcionament dels serveis i recursos d'inclusió comunitària locals requereix un treball transversal i

⁹Reconeixement de cada persona com una persona única i que necessita ser compresa per l'altre.

¹⁰És un dret de les persones a ser tractades de manera justa i amb respecte.

La dignitat es pot perdre si et maltracten, et diuen o et fan coses sense que tu vulguis o quan les condicions físiques es deterioren i t'impedeixen la vida amb un mínim benestar.

¹¹Gran varietat de formes de viure, d'històries, de relacions socials i culturals que creen la pròpia persona.

cooperatiu, de manera que es garanteixi una actuació integral amb cada persona a través d'una integració vertical i horitzontal de la resposta. Per assolir-ho també resulta imprescindible participar en la millora dels marcs normatius i una sistemàtica cooperació i intercanvi entre els diferents tipus de professionals.

II.3. Diagnòstic i formulació estratègica en relació als àmbits prioritaris d'acció comunitària per la inclusió social.

En base al propòsit i les aportacions realitzades en els seminari participatius, s'han identificat **reptes i oportunitats**¹² per als diferents àmbits actuació del PLACI Alt Penedès, i s'han definit **5 eixos estratègics i àmbits prioritaris d'actuació**.

Tot seguit es descriuen:

1. Incorporar la participació comunitària de **les persones grans en situacions d'aïllament social o solitud no desitjada**, per tal d'assolir la millora de la seva qualitat de vida i autonomia, tot garantint els suports i serveis per la inclusió en el seu entorn vital.
2. Promoure la vida, la participació i la inclusió laboral **dels joves**, propiciant la qualitat dels entorns vitals i comunitaris i garantint els suports i serveis necessaris.
3. Oferir un millor acompanyament i suport a **les famílies pel desenvolupament dels infants i l'adolescència**, potenciant entorns comunitaris, suports i serveis de qualitat i inclusivament per a tot el territori.
4. Incorporar **la transversalitat en salut mental**, creant cooperacions i sinèrgies que permetin una prevenció, promoció i intervenció global a la comarca.
5. Crear **la Xarxa PLACI Alt Penedès** amb mètodes comuns de treball, cooperació i innovació per la seva implantació efectiva.

¹² Es detallen a l'annex 1.

II.4. Objectius i accions en relació als àmbits prioritaris d'acció comunitària per la inclusió social.

En base al procés participatiu s'han **definit els objectius i les accions per a cadascun dels 5 eixos estratègics i àmbits d'actuació prioritària**.

S'ha partit de reflexions individuals i grupals, per a arribar a un consens de 3 **objectius** per a cada àmbit; un **destinat a “les persones”**, un segon destinat a **“l'entorn i la comunitat”** i un darrer per a **“la millora de serveis i suports”**.

A posterior s'han concretat les **accions per a cada objectiu**, propiciant la cerca d'una coherència entre elles que permeti definir programes d'accions.

Tot seguit es mostren unes taules amb la classificació dels objectius i accions per a àmbits d'actuació:

<p>EIX 1 Incorporar la participació comunitària de les persones grans en situacions d'aïllament social o solitud no desitjada, per tal d'assolir la millora de la seva qualitat de vida i autonomia, tot garantint els suports i serveis per la inclusió en el seu entorn vital.</p>	<p>Objectiu per a les PERSONES</p>	<p>Objectiu per a L'ENTORN I LA COMUNITAT</p>	<p>Objectiu per a la millora de SERVEIS I SUPORTS</p>
<p>OBJECTIUS</p>	<p>Motivar a les persones grans en situació d'aïllament social o solitud no desitjada perquè vulguin millorar la seva qualitat de vida i participar en activitats de la comunitat a través de vincles amb familiars, persones voluntàries o professionals de suport.</p>	<p>Aconseguir la implicació de tots els agents claus de cada municipi per promoure la participació de les persones grans en activitats comunitàries i evitar així l'aïllament social</p>	<p>Promoure la interacció entre els professionals, els serveis i equipaments de la comunitat adreçades a persones grans per facilitar-ne l'accés.</p>

<p>ACCIÓ 1</p>	<p>Dissenyar i posar en marxa un Programa d'activació comunitària, voluntariat i bon veïnatge de suport a les persones grans en risc d'aïllament social o situacions de sol·licitud no desitjada, que entre altres actuacions comporti promoure l'accés a elements digitals i que faciliti l'aprenentatge de les noves tecnologies -comptar amb voluntariat i també amb la creació de Punt Omnia als municipis que s'impliquin.</p> <p>Entre d'altres accions es realitzarà acompanyament, prevenció i detecció.</p>	<p>Definir què entenem per agent clau en la promoció de la participació de les persones grans en activitats comunitàries, i realitzar un mapeig dels agents clau de cada municipi i plantejar-ne la seva implicació en el Programa.</p>	<p>Elaborar un Mapa comarcal espais i equipaments comunitaris accessibles i inclusius, amb detall municipal i comptant amb la participació de les entitats de persones grans i altres actors - per exemple, un mapeig d'accessibilitat universal i també amb tallers i activitats intergeneracionals.</p>
<p>ACCIÓ 2</p>	<p>Pel disseny i aplicació del Programa d'activació comunitària, voluntariat i bon veïnatge es comptarà amb els Ajuntaments que hi participin i les entitats socials del territori que actuen en aquest camp, com ara les que representen a les persones grans, Creu Roja, etc.</p>	<p>Impulsar el Programa d'activació comunitària, voluntariat i bon veïnatge per la prevenció i detecció de l'aïllament social de la gent gran.</p>	<p>Facilitar assessorament i gestió d'ajudes en accessibilitat universal i productes de suport per l'autonomia personal, en aquelles persones grans que es troben amb barreres al propi domicili. És planteja la creació de promoció de l'autonomia personal i prevenció de la dependència a través de la</p>

			domotització en l'atenció domiciliària.
ACCIÓ 3	<p>Promoure i crear grups de suport mutu, als municipis implicats, formats per persones grans en situacions de solitud no desitjada que vulguin participar, tot cercant, alhora, la detecció de respostes innovadores.</p> <p>Promoure i crear grups de suport mutu als municipis implicats, per a persones grans en situacions de solitud no desitjada que vulguin participar, tot cercant al mateix temps, <u>la detecció de noves necessitats per donar resposta.</u></p>	<p>Disposar d'agents clau com a referents professionals dels serveis socials i d'altres serveis com salut, per als Casals de gent gran, els Casals Cívics i altres espais públics i d'entitats i que tinguin com a propòsit identificar necessitats, prevenir situacions d'aïllament i promoure la inclusió comunitària.</p>	<p>Facilitar informació sobre habitatge social a persones grans en situació d'aïllament social i realitat d'infrahabitatge o de barreres insuperables.</p>
ACCIÓ 4	<p>Crear i facilitar la implicació i la formació a cuidadors familiars feta per professionals especialitzats centrada en les necessitats de la gent gran.</p>	<p>Redactar un protocol d'actuació d'aquests agents clau dels municipis en coordinació amb els referents professionals de serveis socials.</p> <p>Redactar un protocol d'actuació d'aquests agents clau dels</p>	<p>Crear una línia de transport adaptat i no adaptat a demanda, per moure's de manera intermunicipal a través d'un intercanvi amb d'altres experiències reeixides d'altres territoris.</p>

		municipi en coordinació amb els referents professionals de salut, serveis socials, casals, etc.	
OBSERVACIONS	<p>El conjunt de les accions d'aquest eix es duran a terme comptant amb l'impuls del grup de treball per la participació comunitària de les persones grans. Entre els quals es comptarà amb representants de les persones grans, dels Ajuntaments participants en aquest programa de voluntariat, de les entitats socials implicades, de serveis socials i de salut.</p>	<p>Cal potenciar un ús més transversal dels espais per a vincular a la gent gran amb la més jove i propiciar activitats conjuntes obertes a tota la població.</p> <p>Crear una comissió de persones grans amb participació d'agents tècnics i comunitaris per detectar i treballar necessitats, motivacions, i dinamitzar la seva participació a la comunitat.</p> <p>Els municipis que s'impliquin en el pilotatge per a l'activació del Programa d'activació del Voluntariat formaran part dels cercles d'inclusió comunitària municipals.</p>	<p>Les millores de serveis estaran enfocades a nivell d'accessibilitat, informació sobre habitatge social, transport, etc. entre els quals es comptarà amb els professionals tècnics que treballen amb el col·lectiu, les entitats socials implicades, serveis socials, salut, etc. “</p> <p>Millorar la coordinació entre els serveis socials amb tècnics i tècniques de la gent gran d'àmbit municipal.</p> <p>Fer un catàleg registre viu de serveis i equipaments tant per difusió informació com per evitar duplicitat. El Canal de comunicació ha de ser accessible i adaptat a les necessitats de la diversitat de persones grans.</p>

<p>EIX 2 Promoure la vida autònoma, la participació i la inclusió laboral dels joves, propiciant la qualitat dels entorns vitals i comunitaris i garantint els suports i serveis necessaris.</p>	<p>Objectiu per a les PERSONES</p>	<p>Objectiu per a L'ENTORN I LA COMUNITAT</p>	<p>Objectiu per a la millora de SERVEIS I SUPORTS</p>
<p>OBJECTIUS</p>	<p>Fomentar la participació dels i les joves per identificar les pròpies necessitats.</p>	<p>Donar valor i transformar en positiu el col·lectiu dels i les joves en els espais comunitaris.</p>	<p>Ordenar i dotar de major coordinació i recursos aquells serveis que treballen amb joves.</p>
<p>ACCIÓ 1</p>	<p>Crear la Taula comarcal de Joventut. Per tal de poder identificar les necessitats, cal un espai on es pugin centralitzar les demandes dels joves a nivell comarcal. La taula pot estar formada per joves, tècnics i polítics.</p>	<p>Generar espais d'interrelació entre els diferents col·lectius a través del voluntariat. Creació d'una xarxa de voluntariat amb Entitats públiques de la comarca.</p>	<p>Fer un mapeig de recursos a nivell comarcal i establir canals de comunicació i treball entre els diferents serveis i entitats</p>
<p>ACCIÓ 2</p>	<p>Fer arribar els missatges als joves a través dels mitjans de comunicació adequats pels joves i amb un mateix llenguatge. Creació d'una eina de difusió d'informació per tal de poder fer campanyes de sensibilització i potenciar la participació dels joves.</p>	<p>Promoure l'associacionisme juvenil de proximitat en l'àmbit municipal, tot procurant que siguin espais de participació comunitària i voluntariat. Treballar per tal que els ajuntaments cedeixin espais per potenciar les agrupacions juvenils (esplais-Caus)</p>	<p>Creació d'una Casa D'Oficis de la comarca. Establir una taula de treball entre ensenyament, ocupació, joventut, salut i SSB per tal de recollir les necessitats i demandes dels joves i el mercat laboral.</p>
<p>ACCIÓ 3</p>	<p>Per poder crear la taula de joves serà necessari establir uns eixos de treballs comuns amb les diferents tècnics de joventut de la comarca. A la vegada fer un treball amb els diferents espais on els joves estan identificats (escoles i IES). Donar valor als espais de comissions socials</p>	<p>Fer pedagogia al teixit empresarial del territori per comprometre's en la inclusió laboral de joves amb risc d'exclusió -projecte Empresa Inclusiva-. Creació d'un catàleg d'empreses disposades a contractar a joves Recollir les diferents bonificacions</p>	<p>Crear un espai cooperatiu per la inclusió laboral de joves en situació de risc d'exclusió socio-laboral, tot comptant amb entitats del territori, com ara Entrem, Mas Albornà, Actua, etc., professionals de serveis socials, professionals de salut i tècnics de joventut</p>

	dels centres educatius. Accedir als joves a través dels espais formals i no formals	contractuals que poden rebre les empreses en el moment de contractar a joves.	
OBSERVACIONS	El conjunt de les accions d'aquest eix es duran a terme comptant amb l'impuls del grup de treball per la participació comunitària de la joventut.	Espai per incentivar a joves Treballar amb les diferents empreses de menjadors escolars per tal de poder treballar la inserció laboral dels joves dins d'aquests espais. A la vegada que des de joventut es potenciar la formació de monitoratge per accedir a aquesta feina. Activació dels recursos existents i millorar d'aquests.	Ampliar el servei de transport a la comarca.

<p>EIX 3 Oferir un millor acompanyament i suport a les famílies pel desenvolupament dels infants i l'adolescència, potenciant entorns comunitaris, suports i serveis de qualitat i inclusivament per a tot el territori.</p>	<p>Objectiu per a les PERSONES</p>	<p>Objectiu per a L'ENTORN I LA COMUNITAT</p>	<p>Objectiu per a la millora de SERVEIS I SUPORTS</p>
<p>OBJECTIUS</p>	<p>Promoure l'autonomia i la capacitat de la infància, l'adolescència i les famílies, per a un desenvolupament saludable i favorable, tenint en compte les diversitats i les situacions de risc.</p>	<p>Garantir la participació de la infància, l'adolescència i les famílies així com dels diversos agents de la comunitat educativa, de manera igualitària i a favor de la inclusió comunitària.</p>	<p>Generar i reforçar serveis basats en la prevenció, la participació i la inclusió de la infància, l'adolescència i les famílies, tot garantint l'equitat territorial i una integració en els àmbits social, de salut i educatius</p>
<p>ACCIÓ 1</p>	<p>Creació del Consell de participació d'Infància, adolescència i famílies, incorporant la representació dels infants, adolescents i famílies, així com dels àmbits social,</p>	<p>Realitzar processos participatius a través de la xarxa educativa, dirigides a la infància, l'adolescència, les famílies (les AFAs), els professorat i altres actors de la comunitat educativa</p>	<p>Creació d'equips itinerants especialitzats en infància, adolescència, joves i famílies amb mobilitat territorial.</p> <p>Millora de la coordinació i</p>

	educatiu i de salut i dels actors de la comunitat educativa que es considerin adequats.	d'àmbit local, com a espais de detecció de les necessitats i propostes de la comunitat educativa, amb l'objectiu de capacitar infants, adolescents i famílies. Propiciar espais de convivència multigeneracional	trànsit del Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç i d'altres dispositius educatius, de salut i de serveis socials. Disposar de dispositius d'orientació familiar.
ACCIÓ 2	Reactivació de la Taula tècnica d'infància, adolescència i família incloent el propòsit d'autonomia i capacitació de la infància, l'adolescència i família com un dels eixos prioritaris, i en coordinació amb el Consell de participació d'Infància i els continguts dels processos participatius.	Activar campanyes de sensibilització i consciència basades en les necessitats detectades en els processos participatius, que afavoreixi la inclusió de grups en risc	Realitzar un mapa de recursos Sistematització i seguiment de coordinacions Propiciar col·laboracions i aliances entre les entitats i agents socials, educatius i sanitaris
ACCIÓ 3	Potenciar la maternitat i paternitat saludables , a través de diverses accions de formació, suport mutu, etc., al voltant de les capacitats de criança i la prevenció en el desenvolupament.	Crear el model d'intervenció socioeducativa de l'Alt Penedès que prioritzi metodologies participatives, de convivència de la diversitat i potencii i faci ús dels recursos locals.	Formació en l'àmbit polític i tècnic sobre participació comunitària i el treball cooperatiu i d'integració d'àmbits públics.

OBSERVACIONS	A la Taula tècnica s'incorporaran persones del PLACI i s'hi tractaran, en les trobades, temes vinculats al PLACI. Es coordinaran amb el conjunt de les accions del grup de treball per la participació comunitària de la infància i l'adolescència.	Les accions que es realitzin en relació a l'entorn i la comunitat propiciaran l'activació i millora dels recursos existents en l'àmbit local, vetllant per la igualtat de condicions de territorialitat.	Incorporar l'atenció i prevenció amb les família més enllà de la infància i l'adolescència.
---------------------	---	--	---

EIX 4. Incorporar la transversalitat en salut mental, creant cooperacions i sinèrgies que permetin una prevenció, promoció i intervenció global a la comarca.	Objectiu per a les PERSONES	Objectiu per a L'ENTORN I LA COMUNITAT	Objectiu per a la millora de SERVEIS I SUPORTS
OBJECTIUS	Potenciar l'apoderament i participació activa de la persona a través de l'assistent Personal en salut mental i discapacitat.	Recolzar a les comunitats per a la inclusió de persones amb necessitats en salut mental i/o discapacitat en espais ordinaris	Generar un servei de referència per la inclusió de les persones amb salut mental i/o discapacitat, familiars i agents comunitaris

ACCIÓ 1	Accessibilitat als recursos per part de totes les persones amb necessitats en salut mental.	Realitzar un catàleg d'entitats, recursos i serveis.	Activar un equip de Servei d'Orientació i Acompanyament a les Famílies comarcal tenint en compte la dispersió territorial
ACCIÓ 2	Activar recursos que permetin realitzar itineraris personalitzats en l'acompanyament de les persones amb necessitats en salut mental.	Activar formació i informació a tots els actors i persones de la comunitat en relació a la salut mental.	Creació d'una borsa de professionals d'acompanyament.
ACCIÓ 3	Crear grups autogestors en els serveis de salut mental.	Dotar a les persones amb necessitats en salut mental i discapacitat , d' acompanyament en l'entorn comunitari, per part de professionals.	Consolidar la xarxa d'agents socials i comunitaris per a la salut mental mitjançant d'implicació de la Taula de Salut Mental Comarcal que ja està en funcionament.
OBSERVACIONS	El conjunt de les accions d'aquest eix es duran a terme comptant amb l'impuls del grup de treball per la participació comunitària de les persones amb necessitats de suport en salut mental. Es donarà una especial prioritat a les persones que tinguin una discapacitat reconeguda en les accions de Salut Mental	El treball que realitzi aquest grup es reportarà periòdicament als altres grups de treball.	

EIX 5. Crear la Xarxa PLACI Alt Penedès amb mètodes comuns de treball, cooperació i innovació per la seva implantació efectiva.	Objectiu per a les PERSONES	Objectiu per a L'ENTORN I LA COMUNITAT	Objectiu per a la millora de SERVEIS I SUPORTS
OBJECTIUS	Incorporar, en primera persona, a les persones grans, els joves, la infància i les persones amb necessitats de suport en salut mental , com actors primordials en l'impuls del PLACI.	Implicar al conjunt d'agents clau de la comarca, municipi a municipi , en la dinamització comunitària per la inclusió i la realització efectiva del PLACI.	Dur a terme un seguiment, avaluació i actualització continua del PLACI en un marc cooperatiu del conjunt de persones i entitats que han participat en el seu disseny i realització.
DISPOSITIUS I PAUTES	<p>Crear i constituir la Taula per la Inclusió Comunitària de l' Alt Penedès, com a continuïtat de l'espai en el que un conjunt de persones i entitats han participat en el disseny del PLACI, tot incorporant-ne aquelles altres que es vinculin en el seu desenvolupament.</p> <p>Aquesta Taula comptarà amb quatre tipus de dispositius:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) El plenari de la Taula amb una previsió d'un Seminari anual. b) Els grups de treball per a cada eix estratègic. c) Una comissió d'impuls, seguiment i avaluació. d) Els cercles municipals per la inclusió comunitària. <p>La comissió d'impuls, seguiment i avaluació del PLACI, formada per les professionals de l'ETAC, dels serveis socials comarcals i d'aquelles altres persones expertes que es consideri necessari incorporar, tindrà com a principals funcions:</p> <ul style="list-style-type: none"> e) Dissenyar i proposar, al conjunt de la Xarxa, mètodes comuns de treball, cooperació i innovació per la implantació efectiva del PLACI. Entre els quals destacarà el Mapa de Recursos per la Inclusió Comunitària¹³. 		

¹³ Veure proposta de fitxa a l'annex 4.

- f) Dinamitzar el conjunt d'accions, en un marc de participació, cooperació i col·laboració de les pròpies persones implicades i els agents clau comunitaris, a través dels grups de treball i els cercles municipals.
- g) Elaborar una proposta anual d'avaluació per a presentar-la al plenari de la xarxa.
- h) S'incorporarà a la web del Consell Comarcal la informació de la informació treballada en els diversos grups de treball del PLACI.

Els **grups de treball** per a cada eix estratègic es reuniran amb una freqüència trimestral i tindran com a fita fer el seguiment i el suport a la dinamització de les accions previstes.

Els **cercles d'inclusió comunitària municipals** es crearan en funció de la disponibilitat de recursos del respectiu municipi, tant a nivell públic com de les entitats socials que actuen en el mateix. Es considerarà tots aquells municipis que s'incorporin en alguns dels pilots que preveu el PLACI o per a que emprenen altres accions que s'inclouen en el PLACI. Es definirà el concepte i condicions per esdevenir Cercle d'Inclusió comunitària.

PART III. Pautes bàsiques pel seguiment, avaluació i actualització del PLACI

Per tal de fer el seguiment, avaluació i actualització del PLACI, segons el previst i acordat en el marc de l'Espai compartit per la Inclusió Comunitària de l'Alt Penedès, es defineixen les pautes següents:

1. Les **funcions bàsiques de suport i coordinació** pel seguiment, avaluació i actualització li correspondran a l'**ETAC** del Consell Comarcal de l'Alt Penedès, comptant amb la supervisió de la direcció de serveis socials comarcal. Entre aquestes funcions s'inclouen les corresponents al suport i dinamització, en relació a les iniciatives que es desprenen del PLACI, dels municipis de la comarca i de les diverses institucions i entitats que participen en la seva realització.
2. La **Taula per la Inclusió Comunitària de l'Alt Penedès** suposa la base participativa i cooperativa en que es fonamenta la governança del conjunt del Pla, i a tal efecte realitzarà sessions plenàries i en grups de treball. Les plenàries amb una freqüència mínima d'un cop a l'any es centraran en l'avaluació dels resultats obtinguts i la valoració de les propostes d'actualització. Les sessions en grup de treball s'establiran en funció del que prevegi el respectiu grup, d'acord amb les funcions que tot seguit es detallen.
3. Es crearan **Grups de treball** de la Taula per la Inclusió Comunitària de l'Alt Penedès per a cadascun dels següents eixos estratègics:
 - Infància, adolescència i famílies.
 - Joventut.
 - Persones grans.
 - Salut Mental.
4. Es promouran **Cercles d'Inclusió Comunitària** en tots aquells municipis que s'impliquin en la dinamització del PLACI.
5. En qualsevol cas les accions que es desprenen d'aquest pla es realitzaran per part de cadascuna de les Institucions i Entitats responsables, d'acord amb la pròpia titularitat o encomana de gestió de les mateixes.

Annexos.

Annex 1. Informació detallada sobre les sessions deliberatives de la fase participativa

D'acord amb la finalitat, els objectius i el marc de treball abans exposats, en la fase participativa en l'elaboració PLACI de l'Alt Penedès, s'han realitzat els seminaris següents:

- **SEMINARI 1. Propòsit, diagnòstic i formulació estratègica en relació als tres àmbits prioritars d'acció comunitària per la inclusió social.** 28 d'octubre de 2022: DE 10 A 13:30.
- **SEMINARI 2. Estratègia, objectius i accions en relació als tres àmbits prioritars d'acció comunitària per la inclusió social.** 18 de novembre de 2022:DE 10 A 13:30H.
- **SEMINARI 3. Contrast i deliberació respecte els continguts i els passos per la seva posta en marxa, seguiment i avaluació.** 27 de gener de 2023: DE 10 A 13:30H.

Relació de persones participants.

- **Veronica Cenjor**, *coordinadora gent gran Creu Roja.*
- **Gemma Ferrer**, *treballadora social àrea bàsica salut rural.*
- **Mar Mateu**, *dinamitzadora gent gran.*
- **Maxi Campoy**, *treballadora familiar del Consell Comarcal de l'Alt Penedès.*
- **Àngels Busquets**, *treballadora familiar del Consell Comarcal de l'Alt Penedès.*
- **Obdúlia Castellero**, *treballadora social del Consell Comarcal de l'Alt Penedès.*
- **Teresa Jove**, *membre de la junta permanent de Gent Gran.*
- **Conxita Edo**, *membre de la junta permanent de Gent Gran.*
- **Josep Sogas**, *membre de la junta permanent de Gent Gran.*
- **Jaume Renau**, *membre de la junta permanent de Gent Gran.*
- **Ramon Junyent**, *membre de la junta permanent de Gent Gran.*
- **Màrius Venotsa**, *membre de la junta permanent de Gent Gran.*
- **Àngels Vila**, *tècnica Ajuntament Sant Martí Sarroca*
- **Foix Senabre**, *tècnica gent gran del Consell Comarcal.*

- **Glòria del Rey**, tècnica joventut del Consell Comarcal.
- **Anna Segura**, tècnica joventut del Consell Comarcal.
- **Eva Virgili**, tècnica referent d'ocupació juvenil del Consell Comarcal de l'Alt Penedès.
- **Tània Reyes**, cooperativa Actua.
- **Júdit Bagó**, cooperativa Actua.
- **Francisco de Haro**, cooperativa Gedi.
- **Ainhoa Tomas**, cooperativa Gedi.
- **Gabriela Da Silva**, cooperativa Gedi.
- **Josefa Moreno**, treballadora social àrea bàsica salut rural.
- **Laura Dalmases**, REBECequip d'atenció primària de salut.
- **Montse Guirao**, educadora social del Consell Comarcal.
- **Maria Villa**, cooperativa Actua.
- **Montse Garcia**, cooperativa Actua.
- **Eva Grimau**, educadora social del Consell Comarcal.
- **Mercè Camps**, tècnica d'igualtat del Consell Comarcal.
- **Verònica Farre**, coordinadora cdiap de salut.
- **Rosa Maria Bruna**, direcció de l'institut i escola de Sant Quintí de Mediona.
- **Carolina Barberán**, AFA escola Doctor Samaranch i Fina dels Monjos.
- **Mariona Jacobs**, treballadora social de salut.
- **Eva Cassan**, cap de pediatria salut.
- **Tània Tutusaus**, treballadora familiar del Consell Comarcal.
- **Roser Bondia**, SIFE Conell Comarcal Alt Penedès.
- **Anna Domínguez**, EAIA Consell Comarcal Alt Penedès.
- **Marta Galtés**, referent comunitari ics.
- **Maite Gorraiz**, cooperativa Actua.
- **Núria Puentes**, tècnica del Consell Comarcal.
- **Anna Pericas**, pediatria de salut.
- **Cristian Serrano**, referent benestar emocional de salut.
- **Àngela Rubio**, psicòloga de Mas Albornà.
- **Foix Sogas**, directora de l'Associació el Turó.
- **Silvia Caldú**, tècnica de l'oficina tècnica laboral (OTL) del Consell Comarcal.
- **Vicky Reina**, treballadora social del CSMIJ.
- **Núria Rosell**, treballadora social del CSMA.
- **Gemma Sadurní**, treballadora social del CDIAP.
- **Carina Leal**, cap àrea persones d'Entrem.
- **Marc Puigfel**, psicòleg benestar emocional de pediatria (rebec).
- **Núria Arnau**, consellera Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Penedès.
- **Núria López**, cap servei Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Penedès.
- **Ester Sànchez**, equip ETAC Consell Comarcal de l'Alt Penedès.
- **Sussanna Planas**, coordinadora Equip bàsic Serveis Socials del Consell Comarcal de l'Alt Penedès.
- **Nuria Trenzano**, equip ETAC Consell Comarcal de l'Alt Penedès.

- **Jordi Casanova**, *equip ETAC Consell Comarcal de l'Alt Penedès*.
- **Víctor Bayarri**, *director consultoria Alter Civites*.
- **Meritxell Prat**, *psicòloga i consultoria Alter Civites*.

Resum de les aportacions al Seminari 1 de 28 d'octubre del 2022.

Seguidament es descriuen les aportacions realitzades en el primer seminari, tot distingint la formulació del propòsit, els reptes, les oportunitats i les propostes dels 3 àmbits d'actuació prioritària inicialment proposats, així com el plantejament estratègic en 5 eixos d'actuació.

B.1 Formulació del propòsit del PLACI Alt Penedès 2022-2025

En base a la finalitat prèviament definida, el **propòsit compartit** per part dels participants al primer seminari del PLACI Alt Penedès 2022-2025 és:

Dotar de recursos econòmics i humans necessaris per garantir la igualtat d'oportunitats i la inclusió real de tota persona. Mitjançant un model d'intervenció en xarxa entre els agents claus que actuem a la comarca i garantint la participació de les pròpies persones.

Això tot assolint un alt nivell **d'aportació de valor** per:

- L'autonomia i la qualitat de vida de les persones.
- La cohesió i la qualitat dels entorns vitals i comunitaris, a fi que esdevinguin inclusius.
- Un sistema de serveis i suports per la inclusió social des d'una perspectiva de prevenció i diagnosi compartit.

B.2 Identificació de reptes i oportunitats i plantejament de propostes

A. En relació a la participació comunitària de **les persones grans en situacions d'aïllament social o solitud no desitjada**.

Reptes

- Municipis i nuclis de municipis amb carència d'espais públics per fer "vida al carrer".
- Manca d'igualtat en l'accés a serveis i recursos en diferents nuclis dispersos del respecteiu municipi.
- Transport públic que no cobreix les necessitats reals i que ha d'estar més adaptat a les discapacitats i dificultats de mobilitat de les persones.
- Manca de transport a demanda que cobreixi tota la comarca.
- Manca voluntariat per a acompanyar a les persones que viuen aïllades i amb dificultats per sortir.
- El desplaçament de la gent gran és una dificultat.
- Cal acompanyament per fer les tasques diàries com anar al banc, al metge, etcètera.
- Dèficit el sistema de prescripció social per part de Salut.
- El suport pel benestar emocional és un gran repte per a la gent gran en situació d'aïllament.
- Les situacions econòmiques limitades associades a la manca d'autonomia de les pròpies persones.
- La por a sortir al carrer des de la pandèmia.
- Les situacions familiars de dispersió geogràfica.
- Insuficient dotació de professionals per a la cura de persones grans en situació d'aïllament.
- Manquen serveis de llar i residencials alternatius per a persones grans en situació de dependència.
- Coordinació insuficient entre els serveis socials i de salut de la comarca per reduir la duplicitat de serveis i fomentar la creació de nous.
- Manca servei de rehabilitació integral (fisioteràpia, Teràpia Ocupacional, logopeda, etc.).
- Manca formació i reducció de la bretxa digital per capacitar a les persones.

Oportunitats

- Es disposa de recursos i serveis diversos: Serveis socials bàsics, equips d'atenció primària de salut, centres de dia, centres residencials, associacions de veïns, entitats que proporcionen xarxa, acompanyaments, etc.
- Servei de dinamització de la gent gran.
- Les entitats dels municipis implicades amb la gent gran.
- Les incipients experiències de prescripció social des dels CAPS de Salut.
- El Consell de la gent gran de l'Alt Penedès, que fomenta la interacció entre persones de diferents municipis.
- Projectes de voluntariat com Radars, Porta a porta, etc.
- Hi ha experiències de bon veïnatge on la gent de l'entorn es fan participants de la prevenció i treball contra la soledat de la gent gran.

- Les activitats que es duen a terme a l'Espai de Sant Sadurní, dirigides a la memòria, teràpia, anglès, "viure com jo vull" o "el club de lectura", gimnàs, cinefòrum, voluntariat.
- Les activitats impulsades des dels ajuntaments i dels casals: Setmana de la gent gran, teatre, concerts, dinar de germanor, caminada suau, ball o coral.
- Els parcs de salut, els poliesportius i les escoles com a recurs.
- Noves figures de salut com són Referent del Benestar Emocional Comunitari (RBEC) o Dietistes.
- A Vilobí posen una furgoneta per portar gent a la piscina fins a Vilafranca o per anar a fer taller de memòria.
- El voluntariat és una gran oportunitat tot i que en manca.

Propostes

- La importància de fer vida al carrer. "Al Penedès tots al carrer", o al casal, o a qualsevol espai comunitari.
- Potenciar el transport per a la mobilitat de les persones grans.
- Fer visites porta a porta i reunions amb la gent, per a informar sobre serveis i activitats disponibles.
- Posar en marxa més voluntariat per a donar suport a les persones.
- Propiciar la creació de: grups teatrals, musicals i banc del temps.
- Potenciar un ús més transversal dels casals per a vincular a la gent gran amb la més jove i propiciar activitats conjuntes obertes a tota la població.
- Millorar el transport i la difusió per a l'accés a tot tipus d'activitats comunitàries.
- Millorar la coordinació entre els serveis socials amb tècnics i tècniques de la gent gran d'àmbit municipal.
- Activar més programes culturals, comunitaris i d'oci accessibles per a la gent gran.
- Dotar de recursos que facilitin suport tècnic i assessorament per a l'autonomia i la vida independent.

B. La inclusió laboral i la vida independent dels joves amb risc d'exclusió i les persones amb necessitats de suport en salut mental.

Reptes

- El fracàs escolar. Manca vincular els serveis educatius amb els serveis de Joventut i el foment de l'ocupació per realitzar prevenció.
- Manca atendre la població jove amb necessitats de suport de més de 16 anys amb una mirada intersectorial.

- Insuficients recursos per atendre la població jove que no està en el medi educatiu obligatori.
- Insuficients polítiques d'habitatge per a joves en relació a l'emancipació ni pisos amb suport.
- Determinats projectes i propostes subvencionades puntuals no tenen continuïtat.
- Caldria aconseguir incloure els joves amb problemàtica amb salut mental en l'àmbit del lleure i l'esport ordinari.
- Ordenar i dotar de major coordinació i recursos que treballin amb joves.
- Cultivar una mirada estratègica, comarcal, i alhora dotar i crear recursos dels municipis.
- La dispersió territorial ofereix un gran repte en relació a la mobilitat per a l'accés als recursos bàsics.

Oportunitats

- El pacte nacional per la salut mental.
- Les entitats del tercer sector.
- El mapa de recursos de salut mental: associació El Turó, CSMIJ, Hospital de Dia, SAF intervenció familiar, etc.
- La Taula de Salut Mental.
- En Serveis Socials del Consell Comarcal de l'Alt Penedès: SAFAD, EAIA, Oficina d'Habitatge, projectes comunitaris, ocupació, habitatge.
- Els serveis d'ocupació: desenvolupament ocupacional, centres de formació: Fassina, Cat Penedès, Aula Penedès, Oj, Actua, Entrem, Mas Albornà.
- Centre de noves oportunitats, oferint els itineraris a mida. Fundació Intermèdia.
- Des de Salut: la treballadora social, i el Referent de benestar emocional comarcal.
- La normativa en matèria del sistema educatiu inclusiu.
- La iniciativa de l'Hospital de Dia d'Adolescents amb una mirada comunitària.
- Les experiències d'educadors de carrer que actuen en espais naturals de joves que incideixen en oci.

Propostes

- Reforçar la figura de Salut i escola amb més professionals, més presència, més coordinació amb la resta de serveis.
- Des d'Ensenyament i a les aules, fer suport social, emocional i preventiu.
- Creació de la Taula de Prevenció Social per Joves.
- Fer més accessibles els serveis per la joventut.
- Dotar de més professionals els Serveis Socials i de Salut Comarcals.
- Crear un protocol d'actuació en la línia de salut mental i emocional.
- Generar espais d'intercanvi d'experiències amb altres territoris.
- Sensibilitzar i incentivar empreses per a la contractació de joves en situació de vulnerabilitat social
- Promoure un millor accés a l'habitatge social per l'emancipació dels joves.

- Potenciar una millor relació entre els serveis de municipi i el Consell Comarcal per sumar recursos i no dividir.
- Dotar de més educadors de carrer que actuen en espais naturals de joves.

C. L'acompanyament a les famílies pel suport en el desenvolupament dels infants i l'adolescència.

Reptes

- Conèixer el que fa cada servei.
- Visualització dels diferents recursos disponibles.
- Aconseguir la implicació de les famílies.
- La desaparició de serveis per manca de recursos econòmics.
- Els llenguatges i visions diferents entre persones i entitats.
- La poca voluntat política; a nivell econòmic manquen recursos.
- La mobilitat de les persones.
- Manca accés a recursos ja que no totes les poblacions tenen els mateixos serveis. No hi ha igualtat d'oportunitats.
- Manquen espais d'atenció gratuïta i de qualitat per a homes a fi de poder treballar masculinitats positives.
- Manquen recursos com podria ser una guia per a les famílies que tenen infants amb capacitats diferents.
- La dificultat del treball amb la confidencialitat de vegades amb certs àmbits i serveis.
- La manca de coordinació entre serveis que atenen familiars adults i els corresponents a infància.
- L'aplicació "La meva salut" és un repte per dèficit d'accessibilitat.
- Treballar els aspectes personals "Egos" ja que hi ha situa a que dificulten el treball en xarxa.
- L'expansió i dispersió del territori és un gran repte.
- Escoltar la visió i les necessitats de la comunitat i alhora aconseguir la seva participació.
- Motivar als professionals per sortir de la consulta i anar a la comunitat.
- Fer més ús dels protocols d'actuació dels serveis.
- Manca de recursos per a donar continuïtat a projectes preventius.
- Els canvis de mentalitat en institucions i persones que conformen les estitats.
- Cal molta feina en relació al reconeixement de l'alteritat.
- Manquen esforços per a la detecció de necessitats dels infants, adolescents, joves i famílies.
- La vinculació per part d'una gran part de famílies als serveis d'acompanyament al desenvolupament dels infants.

Oportunitats

- Serveis com el SIAD i els mossos d'Esquadra comunitaris.

- Per part de salut i d'associacions, els grups d'acompanyament a l'embaràs i el postpart i alletament.
- Programes que representen oportunitats són per exemple: pla Català de l'esport, PROA + PMOE, salut i escola pediatria, serveis socials, EAP, CEPsIRE, CSMIJ, ESPIGA, CREDITIC., AFA i Ajuntaments, LACM, el centre obert i els grups d'acompanyament a joves amb el psicòlegs comunitari del servei de pediatria.
- L'EAlA té un compromís socioeducatiu amb la intervenció de l'educador social, treballant directament amb el sistema familiar i ofereix servei de teràpia familiar.
- Dins el servei de pediatria s'ha creat la unitat de pediatria social, format per l'equip interdisciplinari i crear estratègies per l'atenció a la població infantil i adolescent i les seves famílies que es troben en situació de vulnerabilitat social.
- L'EAP amb la seva intervenció en relació estratègies inclusives a les escoles.
- Els grups d'acollidors en relació infància i adolescència, el seguiment i acompanyament a l'acolliment i el servei de teràpia familiar.
- En segons quins serveis, la presència activa de les famílies, permet als professionals, la detecció de formació i necessitats, així com poder fer derivació altres serveis. La seva participació és un potencial de relació i capacitació.
- Descentralitzar els serveis per les famílies amb necessitats especials, per part del propi Consell, representa una oportunitat de contacte entre elles.
- La infermera a la casa petita
- Programes d'activitats preventives per a la infància i les famílies.
- Activitats com: per famílies INFADIMED, la tarda jove dins al servei de l'ASSIR, les activitats de PLASEC, joves altaveus, Tangram, etc.
- El PIDCES del Consell Comarcal.
- La Taula educativa del Monjos
- Les "càpsules formatives" per famílies organitzat des del servei de mediació i el servei d'igualtat de l'Alt Penedès.
- Algunes experiències d'un educador comunitari (com en el cas de Mediona) estan representant una oportunitat i bona pràctica per a la generació de xarxa social i comunitària.
- L'atenció domiciliària que atorga el SAD social és un gran suport intervenció directament dins el domicili.
- La coordinació que es realitza entre diferents serveis.

Propostes

- Generar espais de treball interdisciplinari i d'intercanvi i reflexió entre serveis que tenen adults i serveis que atenen a infància, per treballar en comú.
- Incorporar els infants en la presa de decisions. És a dir fer participar els propis infants en primera persona.
- Afavorir la detecció incorporant la intervenció de la treballadora social en certs espais de salut.

- Realitzar una guia de recursos per famílies que tenen infants amb capacitats diferents.
- Formar i oferir cangurs especialitats, associacions, etc. a famílies amb infants amb necessitats de suport.
- Generar grups d'acompanyament mutu a partir del sis anys.
- Continuar i millorar el treball per a la inclusió d'infants en relació a l'esport inclusiu.
- Obrir més SADs
- Millorar la comunicació i coordinació, sensibilitzant a tots els professionals en relació a la importància del treball en xarxa i la generació de recursos per aquesta fita.
- Realitzar un mapeig amb tots els recursos reals i actius per a tothom.
- Promoure més coneixement dels serveis d'infància i família, a la resta de serveis.
- Millorar el coneixement entre els serveis d'infància i família per a facilitar les derivacions de les famílies.
- Exigir més recursos econòmics que permeti dotar de recursos humans.
- Propiciar la mobilitat a través de grups veïnals i inversió en el transport a demanda per a l'accés als serveis.
- Propiciar l'estabilitat amb els equips.
- Realitzar un informe de Salut a partir de l'escolta de les necessitats de la comunitat.
- Demanar flexibilitat a l'administració en aspectes administratius i en que la territorialitat no sigui una limitació per a l'accés als serveis.
- Propiciar que el Consell Comarcal englobi tota la comarca.
- Crear una taula d'infància.
- Crear taules de planificació d'accions comunitàries tant municipals com comarcals.
- Realitzar un catàleg de serveis comunitaris inclusius.
- Realitzar accions educatives amb les famílies, accions culturals en relació a temes d'alteritat inclusió i accions formatives d'inclusió de famílies internacionals.
- Generar grups d'acompanyament mutu entre famílies, en relació a la criança, de pares d'infants amb Trastorn de l'espectre autista.
- Generar un espai o altaveu que valori el treball preventiu que es pot realitzar des de la infància donada la visió de futur en relació a la Salut Mental que des d'aquest àmbit es pot tenir.

B.3 Formulació estratègica en 5 àmbits prioritaris d'actuació

En base al propòsit, i partint de les aportacions del primer seminari es preveuen 5 eixos **estratègics** en relació a **5 àmbits prioritaris d'actuació**.

En el següent seminari per a cadascun dels eixos estratègics definirem els seus objectius i les seves accions. Tot seguit en realitzem la descripció:

1. Incorporar la participació comunitària de **les persones grans en situacions d'aïllament social o solitud no desitjada**, per tal d'assolir la millora de la seva qualitat de vida i autonomia, tot garantint els suports i serveis per la inclusió en el seu entorn vital.
2. Promoure la vida independent, la participació i la inclusió laboral dels **joves en situació de vulnerabilitat**, propiciant la qualitat dels entorns vitals i comunitaris i garantint els suports i serveis necessaris.
3. Oferir un millor acompanyament i suport a **les famílies pel desenvolupament dels infants i l'adolescència**, potenciant entorns comunitaris, suports i serveis de qualitat i inclusius per a tot el territori.
4. Incorporar **la transversalitat en salut mental**, creant cooperacions i sinèrgies que permetin una prevenció, promoció i intervenció global a la comarca.
5. Crear **la Xarxa PLACI Alt Penedès** amb mètodes comuns de treball, cooperació i innovació per la seva implantació efectiva.

Resum de les aportacions al Seminari 2 de 18 de novembre del 2022.

El segon seminari participatiu per al disseny del PLACI Alt Penedès ha estat destinat a **definir els objectius i les accions per a cadascun dels 5 eixos estratègics i àmbits d'actuació prioritària**.

Les aportacions s'han realitzat en grups diferenciats pels àmbits d'actuació i tenint en compte el propòsit i l'eix estratègic.

S'ha partit de reflexions individuals i grupals, per a arribar a un consens de 3 **objectius** per a cada àmbit; un **destinat a "les persones"**, un segon destinat a **"l'entorn i la comunitat"** i un darrer per a **"la millora de serveis i suports"**.

A posterior s'han concretat un màxim de 3 **accions per a cada objectiu**, propiciant la cerca d'una coherència entre elles que permeti definir programes d'accions.

Tot seguit es classifiquen els objectius i accions per a àmbits d'actuació:

1. Incorporar la participació comunitària de les persones grans en situacions d'aïllament social o solitud no desitjada, per tal d'assolir la millora de la seva qualitat de vida i autonomia, tot garantint els suports i serveis per la inclusió en el seu entorn vital.

Objectiu per a les persones

Motivar a les persones grans en situació d'aïllament social o solitud no desitjada perquè vulguin **millorar la seva qualitat de vida i participar en activitats de la comunitat** a través de vincles amb familiars, persones voluntàries o professionals de suport.

Acció 1: Promoure l'accés a elements digitals mitjançant més voluntariat que faciliti l'aprenentatge de les noves tecnologies.

Acció 2: Dissenyar un programa de voluntariat comarcal, reconduït cap els municipis i amb col·laboració dels ajuntaments.

Acció 3: Disposar de referents professionals dels serveis socials en els Casals de gent gran i altres entitats en relació a la gent gran.

Acció 4: Crear i facilitar la implicació i la formació de familiars feta per professionals especialitzats en les necessitats de la gent gran.

Objectiu per a l'entorn i la comunitat

Aconseguir la **implicació de tots els agents claus de cada municipi per promoure la participació** de les persones grans activitats comunitàries i evitar així l'aïllament social.

Proposta de **programa de activació dels agents de la comunitat per la prevenció i detecció de l'aïllament social de la gent gran:**

Acció 1: Definir què entenem per agent clau.

Acció 2: Realitzar un mapeig dels agents de cada municipi.

Acció 3: Redactar un protocol d'actuació d'aquests agents clau dels municipis.

Objectiu per a la millora de serveis i suports

Promoure la interacció entre serveis socials i altres serveis i equipaments de la **comunitat** adreçades a persones grans per facilitar-ne l'accés.

Acció 1: Elaborar un mapa de dificultats d'accés en els habitatges de la comarca.

Acció 2: Crear una comissió de persones grans amb participació de gens tècnics i comunitaris per detectar i treballar necessitats, motivacions, i unificar i ho cercar accions serveis i recursos.

Acció 3: Fer un catàleg registre viu de serveis i equipaments tant per difusió informació com per evitar duplicitat. El Canal de comunicació ha de ser adaptat a les necessitats de cadascú.

Acció 4: Crear una línia de transport adaptat a demanda per moure's de forma intermunicipal.

2. Promoure la vida, la participació i la inclusió laboral dels joves, propiciant la qualitat dels entorns vitals i comunitaris i garantint els suports i serveis necessaris.

Objectiu per a les persones

Fomentar la participació dels i les joves per identificar les pròpies necessitats.

Acció 1: Fer arribar els missatges als joves a través dels mitjans de comunicació.

Acció 2: Accedir als joves a través dels espais formals i no formals.

Objectiu per a l'entorn i la comunitat

Donar valor i transformar en positiu el col·lectiu dels i les joves en els espais comunitaris.

Acció 1: Generar espais d'interrelació entre els diferents col·lectius a través del voluntariat.

Acció 2: Fer pedagogia del teixit empresarial del territori.

Objectiu per a la millora de serveis i suports

Ordenar i dotar de major coordinació i recursos aquells serveis que treballen amb joves.

Acció 1: Fer un mapeig de recursos.

Acció 2: Canals de comunicació i treball entre els diferents serveis.

Observació: ampliar el servei de transport a la comarca.

3. Oferir un millor acompanyament i suport a les famílies pel desenvolupament dels infants i l'adolescència, potenciant entorns comunitaris, suports i serveis de qualitat i inclusivament per a tot el territori.

Objectiu per a les persones

Promoure l'autonomia de la infància com a l'adolescència, i de les famílies, tenint en compte les diversitats.

Acció 1: Creació de consells d'infància, adolescència i famílies.

Acció 2: Reactivació de la Taula d'infància incloent el propòsit d'autonomia.

Objectiu per a l'entorn i la comunitat

Garantir la participació de la infància com a l'adolescència les famílies en tots els àmbits comunitaris.

Acció 1: Realitzar processos participatius que detectin les necessitats i interessos de la comunitat educativa per capacitar infants, adolescents i famílies.

Acció 2: Activar campanyes de sensibilització i consciència basades en les necessitats detectades en els processos participatius, que afavoreixi la inclusió de grups en risc.

Acció 3: Crear el model d'intervenció socioeducativa de l'Alt Penedès.

Objectiu per a la millora de serveis i suports

Generar i reforçar serveis basats en la participació i la inclusió de la infància, l'adolescència i les famílies, tot garantint l'equitat territorial.

Acció 1: Creació d'equips itinerants especialitzats en infància, adolescència, joves i famílies.

Acció 2: Realitzar un mapa de recursos.

Acció 3: Formació en l'àmbit polític i tècnic sobre participació comunitària.

Observació: Incorporar l'atenció i prevenció amb la família més enllà de la infància i l'adolescència

4. Incorporar la transversalitat en salut mental, creant cooperacions i sinèrgies que permetin una prevenció, promoció i intervenció global a la comarca.

Objectiu per a les persones

Potenciar l'apoderament i participació activa de la persona a través de l'assistent Personal en salut mental.

Acció 1: Accessibilitat als recursos per part de totes les persones amb necessitats en salut mental.

Acció 2: Activar recursos que permetin realitzar itineraris personalitzats en l'acompanyament de les persones amb necessitats en salut mental.

Acció 3: Crear grups autogestors en els serveis de salut mental.

Objectiu per a l'entorn i la comunitat

Recolzar a les comunitats per a la inclusió de persones amb necessitats en salut mental en espais ordinaris.

Acció 1: Realitzar un catàleg d'entitats, recursos i serveis.

Acció 2: Activar formació i informació a tots els actors i persones de la comunitat en relació a la salut mental.

Acció 3: Dotar a les persones amb necessitats en salut mental, d'acompanyament en l'entorn comunitari, per part de professionals.

Objectiu per a la millora de serveis i suports

Generar un servei de referència per la inclusió de les persones amb salut mental, familiars i agents comunitaris.

Acció 1: Activar un equip de Servei d'Orientació i Acompanyament a les Famílies comarcal tenint en compte la dispersió territorial.

Acció 2: Creació d'una borsa de professionals d'acompanyament.

Acció 3: Consolidar la xarxa d'agents socials i comunitaris per a la salut mental.

5. Crear la Xarxa PLACI Alt Penedès amb mètodes comuns de treball, cooperació i innovació per la seva implantació efectiva.

Les aportacions en relació a la Xarxa es realitzen en el conjunt de redacció del document de PLACI, definit una sistemàtica de organització inicial que caldrà anar valorant la seva idoneïtat segons les necessitats i funcionament dels grups de treball generats a partir del procés participatiu. Es mantindrà a càrrec de l'equip de l'ETAC el seu funcionament.

Annex 2. Glossari de conceptes bàsics

Aïllament Social: es caracteritza per la manca o existència limitada de relacions interpersonals duradores i es pot mesurar per la quantitat de persones que componen la xarxa social això com el grau d'interrelació entre els membres. Es pot fer referència a un nombre òptim de persones que la conformin, així com a la freqüència de contactes.

Comunitat: conjunt de relacions, equipaments i espais que generen un grup social que es caracteritza generalment per un vincle territorial i de convivència o per una afinitat d'interessos podent compartir una qualitat de comú.

Entorn: comprèn la llar, la comunitat i la societat en general. En l'entorn es troba una sèrie de factors que abasten l'entorn construït, les persones i les seves relacions, les actituds i els valors, les polítiques de salut i socials, els sistemes que les sustenten i els serveis que presten.

Entorn vital pròxim: aquells espais i relacions pròximes, íntimes i o freqüents en el que el desenvolupament vital hi té lloc. Es refereix a la dimensió de la pròpia llar així com de les persones que formen part del cercle de relació més proper: familiars, amistats, veïns, companys en àmbits associatius o de feina, voluntaris propers, etc.

Exclusió social: Concepte integral que mostra la complexitat d'un fenomen social que s'expressa en un o més àmbits vitals de les persones, desencadenant situacions d'una gran varietat i gravetat.

Factors d'interacció i participació social: inclouen la xarxa social (tenir una xarxa social petita s'associa a un risc major de patir soledat no desitjada), la composició de la llar (les persones que passen més temps soles, tenen més risc de patir soledat que les persones que passen menys temps soles), el fet de tenir un suport social feble, el grau de participació social i la quantitat i qualitat de les relacions socials".

Inclusió sociolaboral: Que la comunitat i el treball siguin inclusius per a les persones que conformen la comunitat, sense discriminacions i amb els recursos necessaris, i facilitadores de la participació, la convivència, i la socialització.

Persona: ésser multidimensional en el qual conflueixen un conjunt d'aspectes molt amplis: físics, socials, relacionals, emocionals, cognitius i espirituals. Aquests aspectes es veuen influïts pels suports familiars i altres realitats de l'entorn vital i comunitari on conviu i realitza les seves accions i projectes més significatius.

Pilar Europeu dels Drets Socials: primer conjunt de drets socials proclamats per les institucions europees des de l'aprovació de la Carta de Drets Fonamentals a Niça l'any 2000. Estableix 20 principis i drets clau articulats al voltant de tres categories: igualtat d'oportunitats i d'accés al mercat laboral, condicions laborals justes i protecció social i inclusió. Implementa iniciatives concretes a nivell europeu amb l'objectiu de traslladar a la pràctica aquests principis i drets a través de la Comissió Europea.

Qualitat de vida: l'Organització Mundial de la Salut defineix qualitat de vida com la percepció que una persona té del seu lloc a la vida, en un context determinat i en un sistema de valors, en relació als seus propis objectius i expectatives. Involucra la salut física, l'estat psicològic, el nivell d'independència, les relacions socials i les relacions amb el seu ambient. Robert Schalock en la definició que fa de qualitat de vida reflecteix la concepció i autopercepció d'una persona respecte dimensions centrals: Benestar emocional, relacions interpersonals, benestar material, desenvolupament personal, benestar físic, autodeterminació i inclusió social.

Pla d'acció comunitària per la inclusió social de l'Alt Penedès: eina que es construeix, a partir d'una àmplia i intensa participació dels i les agents clau de la comarca en aquest àmbit, a partir de la realització d'una diagnosi social, un propòsit de futur.

Propòsit del PLACI: El que ha d'orientar a dur a terme una acció comunitària més eficaç en la generació d'inclusió social.

Sistema Català de Serveis Socials: conjunt de recursos, prestacions, activitats, programes, projectes i equipaments destinats a l'atenció social de les persones, de titularitat de l'administració de la Generalitat, de les entitats locals i altres Administracions, així com també els que l'Administració concerta amb les entitats d'iniciativa privada. S'organitza en forma de xarxa i s'estructura en serveis socials bàsics i en serveis socials especialitzats.

Solitud no desitjada: sentiment negatiu que es produeix per la discrepància cognitiva existent entre les relacions que tenim i les que voldríem. Pel que es tracta d'una percepció subjectiva de la persona i que es refereix tant a aspectes quantitatius com qualitatius. Més enllà de les relacions s'hi pot afegir sentiments vinculats a soledat existencial.

Suports universals: accions i pràctiques, de caràcter preventiu, proactiu i educatiu, que permeten flexibilitzar el context d'aprenentatge així com proporcionar estratègies per minimitzar les barreres d'accés.

Vulnerabilitat: sentiment i situació d'indefensió, no protecció i fragilitat causat per manca de recursos i capacitats i generada en la relació entre una persona o conjunt de persones amb d'altres persones o factors externs.

Annex 3. Referències normatives, bibliogràfiques i metodològiques.

REFERENCIES LEGALS.-

- Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials. DOGC núm. 4990, publicat el 18 d'octubre de 2007.
http://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=415692
- Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011. DOGC núm. 5738, publicat el 20 d'octubre de 2010.
http://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?documentId=557820&action=fitxa
- Decret 202/2009, de 22 de desembre, dels òrgans de participació i de coordinació del Sistema Català de Serveis Socials. DOGC núm. 5533, publicat el 24 de desembre de 2009.
http://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?documentId=530777&action=fitxa
- Organització de les Nacions Unides (2006). Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat. NNUU (Nova York, 13 de desembre de 2006). Ratificada per L'Estat Espanyol, BOE Núm. 96 (21 d'abril de 2008).
<http://w110.bcn.cat/fitxers/baccessible/convenciodretsdiscapacitatslecturafacil.951.pdf> <https://www.boe.es/boe/dias/2008/04/21/pdfs/A20648-20659.pdf>
- Organització de les Nacions Unides (1989). Convenció sobre els Drets dels Infants. NNUU (Nova York, 20 de novembre de 1989). Ratificada per L'Estat Espanyol).
<http://w110.bcn.cat/fitxers/dretscivils/annexe16.convencidelsdretsdelsinfants.546.pdf>
- Ley 39/2006, de 14 de diciembre, de Promoción de la Autonomía Personal y Atención a las personas en situación de dependencia.

<http://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2006-21990>

Així mateix, en l'elaboració d'aquest document s'han tingut en compte els marcs normatius i legislació següent:

- Legislació Regim local.
- Legislació sobre Associacionisme i Voluntariat.
- Llei Erradicació Violència Masclista 2012.
- Llei 24/15, de 29 de juliol, de mesures urgents, per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.
- Llei 4/2016, de 23 de desembre, de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones amb risc d'exclusió social.
- Llei d'Infància: desplegament normatiu en curs. Model SIS -Servei Intervenció socio-educativa.
- Llei LGTBI.
- Llei 10/2010, de 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya.
- Llei 14/2017, de 20 de juliol, de la Renda Garantida de Ciutadania.
- Llei 13/2006, de 26 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic.
- Llei de participació en serveis socials. 2010.
- Decret 202/2009 dels òrgans de participació i coordinació del Sistema Català de Serveis Socials.
- Decret 27/2003, de 21 de gener, de l'atenció social primària
- Decret Pla Estratègic de Serveis Socials.

REFERENCIES BIBLIOGRAFiques I METODOLOGIQUES-

- Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. "Document marc del programa per al desenvolupament de plans locals per a la inclusió social" i "Document de Bases del Procés d'Integració dels PLIS-PDC: Pla local d'acció comunitària inclusiva (PLACI)".
- IDESCAT. Institut d'Estadística de Catalunya. <https://www.idescat.cat/pub/?id=indbps>
- ACM. Associació Catalana de Municipis. Estratègia ACM. Serveis Socials d'àmbit local 2019-2023. <http://www.acm.cat/actualitat/publicacions/estrategia-acm-serveis-socials-ambit-local-2019-2023>

- Departament de Benestar Social i Família. Equip de recerca: Miguel Ángel Verdugo Alonso (dir.), Benito Arias Martínez, Laura E. Gómez Sánchez, Robert L. Schallock. (2013). Model qualitat de vida: informe sobre els perfils de servei basats en el model de qualitat de vida per als serveis socials especialitzats de Catalunya.
http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/01departament/08publicacions/ambits_tematicos/serveis_socials_2011/05qualitatvidaperfils/qualitat_de_vida_per_fil_servei_definitiu.pdf

- Comisión de las Comunidades Europeas –COM- (2001). La Gobernanza Europea: un Libro Blanco.
<http://e-spacio.uned.es/fez/eserv.php?pid=bibliuned:19137&dsID=GbzaEurLbco.pdf>

- Comisión Europea (2010). Estrategia Europea sobre Discapacidad 2010-2020: un compromiso renovado para una Europa sin barreras.
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0636:FIN:ES:PDF>

- Organización Mundial de la Salud (2001). Clasificación Internacional del Funcionamiento, de la Discapacidad y de la Salud (CIF).
<http://www.imserso.es/InterPresent2/groups/imserso/documents/binario/435cif.pdf>

- Organització Mundial de la Salut (2016). Nota descriptiva sobre discapacitat i salut.
<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs352/es/>

- Generalitat de Catalunya. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (2018). Document de Bases de procés d'integració dels PLIS i PDC: Pla local d'acció comunitària inclusiva (PLACI)
- Diputació de Barcelona (2012). Guia metodològica revisada dels plans locals d'inclusió i cohesió social. Col·lecció Documents de Treball. Sèrie Benestar Social. Barcelona: Diputació de Barcelona
- Diputació de Barcelona (2014). Guia pràctica per al desenvolupament de xarxes locals d'agents per la inclusió social
- Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social i Família (2014). Document marc del programa per al desenvolupament dels plans locals per a la inclusió social. Col·lecció Eines, 19
- Ajuntament de Barcelona (2017). Marc de la intervenció comunitària als centres de serveis socials de Barcelona
- Ajuntament de Barcelona (2009). Guia operativa d'acció comunitària. Acció Social i Ciutadania. Ajuntament de Barcelona

- Ajuntament de Barcelona (2015). Guia operativa d'avaluació de l'acció comunitària. Edició: Ajuntament de Barcelona. Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports

ANNEX 4. Fitxa per l'elaboració del Mapa de Recursos per la Inclusió Comunitària

El **mapa de recursos** fa referència al recull de totes les **accions de caràcter inclusiu i comunitari** –enteses aquestes com a serveis, centres, equipaments, programes o actuacions periòdiques de major relleu- que s'estan duent a terme a la comarca, ja sigui per l'ens local o les entitats i col·lectius que operen en el territori. Concretament es preveu recollir tots els recursos disponibles a la comarca.

FITXA RECOLLIDA DADES	
Nom de la institució o entitat:	
Descripció dels recursos /serveis /programes o actuacions periòdiques que s'ofereixen	
Requisits d'accés (ser usuària de Serveis socials, estar a l'atur, requisits d'edat, econòmics, etc.)	
Observacions	
DADES DE CONTACTE	
Persona responsable:	
Adreça:	
Horari:	
Telèfon de contacte	
Correu electrònic	
Pàgina Web	

Població destinatària

(marqueu totes les caselles que correspongui)

Ciutadania en general

Infància i adolescència.

- Joventut.
- Persones grans.
- Persones amb necessitats de suport en salut mental.
- Cuidadors/es (familiars o altres cuidadors/es no professionals)
- Famílies amb problemàtica social i risc d'exclusió social
- Persones amb dependència
- Persones amb dependència ateses en centres sociosanitaris
- Persones amb discapacitat
- Persones amb drogodependències i/o altres addiccions
- Persones afectades pel virus VIH/SIDA
- Dones en situació de violència masclista i els seus fills i filles
- Persones en atur de llarga durada o amb majors dificultats per accedir a un lloc de treball
- Persones en situacions laborals precàries
- Persones amb cronicitats complexes
- Persones immigrades en situació de vulnerabilitat
- Persones que viuen en condicions d'aïllament
- Persones sense llar
- Persones que viuen en habitatges precaris o que pateixen pobresa energètica.
- Altres persones o grups en situacions de vulnerabilitat o risc d'exclusió

Àmbits d'inclusió / exclusió que el recurs tracta d'oferir resposta:

(marqueu totes les caselles que correspongui)

- Econòmic
- Laboral
- Educatiu i formatiu
- Social i sanitari
- Relacional
- Residencial
- Comunitari polític
- Espacial / territorial

Impacte en clau d'inclusió social

(marqueu totes les caselles que correspongui)

Accions destinades a la població en exclusió. Accions orientades a garantir nivells mínims d'inclusió social: són accions que tenen per objectiu erradicar o pal·liar l'exclusió extrema, situacions d'urgència social.

Accions destinades a la població en vulnerabilitat social. Són accions per a incentivar la reinserció social, destinades a normalitzar la situació dels col·lectius vulnerables mitjançant la seva pròpia participació. Es tracta fonamentalment de donar eines de capacitació als beneficiaris. Són accions que aposten per a la promoció personal.

Accions inclusives per a la població en general, per a la integració i cohesió social. Són accions orientades a debilitar els factors d'exclusió: mesures preventives que tenen efectes a mig i llarg termini i solen estar orientades al conjunt de la població o a una part important.

Tipus de recurs

(marqueu totes les caselles que correspongui)

- Servei d'atenció, informació, suport, assessorament, etc.
- Ajut, subvenció o prestació econòmica
- Altra activitat o programa recurs.

Municipis en que es desenvolupa el recurs / zona actuació

(marqueu totes les caselles que correspongui)

☐ Avinyonet del Penedès	☐ Sant Cugat Sesgarrigues
☐ Les Cabanyes	☐ Sant Llorenç d'Hortons
☐ Castellet i la Gornal	☐ Sant Martí Sarroca
☐ Castellví de la Marca	☐ Sant Pere de Riudebitlles
☐ Font-rubí	☐ Sant Quintí de Mediona
☐ Gelida	☐ Sant Sadurní d'Anoia
☐ La Granada	☐ Santa Fe del Penedès
☐ Mediona	☐ Santa Margarida i els Monjos
☐ Olèrdola	☐ Subirats
☐ Olesa de Bonesvalls	☐ Torrelavit
☐ Pacs del Penedès	☐ Torrelles de Foix
☐ el Pla del Penedès	☐ Vilobí del Penedès
☐ Pontons	☐ Tota la comarca de l'Alt Penedès
☐ Puigdàlber	☐ Supracomarcal

